

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimenpiteillä tuetaan talouskasvua, jonka tulee olla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä.

Kestävä kasvu kytkee yhteen hallinnonalalla harjoitettavat yksittäiset politiikka-alueet, joita ovat erityisesti innovaatio- ja elinkeinopolitiikka, työllisyys-, yrittäjyys-, kuluttaja-, kilpailu-, alue-, luonnonvara-, energia- ja ilmastopolitiikka sekä työperusteista maahanmuuttoa, työelämän kehittämistä ja maahanmuuttajien kotouttamista koskevat politiikka-alueet.

Ilmastonmuutoksen torjunta, työpanoksen täysimääräinen hyödyntäminen ja tuottavuuskasvun edistäminen ovat hallinnonalan keskeisiä tavoitteita. Kunnianhimoisten ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteiden saavuttaminen on keskeisin haaste.

Yritysten pääsy maailmanmarkkinoille ja kilpailukyky niillä on ratkaisevan tärkeää. Menestyvät yritykset työllistävät, maksavat kilpailukykyisiä palkkoja ja investoivat tulevaisuuden kasvun edellytyksiin. Työ- ja elinkeinoministeriö tekee työtä eurooppalaisten sisämarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi ja edistää hallinnonalan toimenpitein yritysten markkinoille pääsyä myös kolmansien maiden kasvumarkkinoille. Työ- ja elinkeinoministeriö edistää kotimarkkinoiden toimivuutta ja kilpailullisuutta, mikä osaltaan vahvistaa yritysten kykyä menestyä myös kansainvälisillä markkinoilla.

Yritysten menestys perustuu osaavaan työvoimaan ja sen riittävyteen sekä kykyyn hyödyntää kaupallisesti teknologisia ja muita uusia mahdollisuuksia. Toimiva kansallinen innovaatiojärjestelmä luo yrityksille menestymisedellytyksiä ja on sekä kotimaisten että ulkomaisten sijoittajien ja tki-toimijoiden näkökulmasta houkutteleva toimintaympäristö. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijat tukevat yritysten tki-toimintaa ja sen rinnalla yhteistyötä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Tavoitteena on uuden teknologian soveltaminen ja luominen sekä erilaisten osaamisten yhdistäminen ja laaja hyödyntäminen kansantalouden kasvua tukien.

Rahoituksen saatavuus ja pääomamarkkinoiden toimivuus tukevat kasvua. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tavoitteena on erityisrahoitusyhtiöiden ja -instrumenttien turvin täydentää markkinapuutealoilla yksityisen rahoitus- ja pääomamarkkinan toimintaa. Julkisen vienninrahoituksen tavoitteena on turvata suomalaisyritysten tasavertaiset kilpailuolosuhteet ja edistää vientiä ja työllisyyttä.

Suurten yritysten menestys on tärkeää koko talouden kasvun kannalta, mutta yhtä lailla myös yritystoiminnan edellytysten turvaaminen kaikenkokoisissa yrityksissä tukee koko talouden kasvua. Työ- ja elinkeinoministeriö edistää laaja-alaisesti yrittäjyyttä ja kasvua. Ekosysteemisessä ja monenkeskistä yhteistyötä painottavassa lähestymisessä olennaista on erikokoisten yritysten ja tutkimusorganisaatioiden verkottuminen ja vuorovaikutus.

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteena on, että luonnonvaroja käytetään kestävänsä taloudellisen toiminnan pohjana sekä ensi- että uusiokäytössä. Luonnonvarojen käytön ja kiertotalouden tavoitteena on edistää yritysten ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä liiketoimintaa, parempaa kilpailukykyä ja tuottavuutta sekä uudistavia työllisyysmahdollisuuksia.

Työ- ja elinkeinoministeriö edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työelämän kehittymistä. Tavoitteena on työttömyyden alentaminen, nopea työllistyminen ja kasvun vauhdittaminen vastaamalla yritysten työvoima- ja osaamistarpeisiin sekä luomalla edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle. Yritysten kehittymistä, rakennemuutosten hallintaa ja työurien jatkumista tuetaan toteuttamalla yritysten tarpeiden mukaisia palveluita. Työnhakijoiden osaamista päivitetään helpottamaan yritysten osaavan työvoiman saatavuutta. Työelämän pelisäännöt ovat keskeinen osa työmarkkinoiden toimivuutta. Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä edistetään työvoimapolitiikan keinovalikoimalla.

Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen on välttämätöntä yritysten toimintaedellytysten turvaamisessa. Kotimaisen työvoiman työllisyysasteen noston ohella hallinnonalan toimijat edistävät työperusteista maahanmuuttoa elinkeinoelämän tarpeisiin. Maassa jo olevien ulkomaalaisten työllisyysasteen nostaminen ja kotoutuminen ovat tärkeitä.

Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja kiertotalouden murrokseen vastaamiseen tarvitaan uutta, eri toimialoja yhdistävää osaamista. Uuden osaamisen luominen, työvoiman osaamisen joustavuus ja osaavan työvoiman riittävyys tulevat olemaan kilpailukyvyyn ytimessä. Luonnonvaroihin ja osaamiseen liittyvät työllistämismahdollisuudet hyödynnetään myös alueellisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala työskentelee valtakunnan eri alueiden kestävästä talouskasvusta ja elinvoimaa parantavien erityisvahvuuksien hyödyntämiseksi. Hallinnonala uudistaa myös toimintatapojaan ja edistää yritysten toimintamahdollisuuksia tarjoamalla helppokäyttöisiä ja ensisijaisesti digitaalisia, liiketoimintalähtöisiä palveluekosysteemejä ja osallistamalla myös yritykset palvelujen kehittämiseen. Alueatasolla varmistetaan myös yritys- ja työvoiman palvelujärjestelmän saatavuus ja toimivuus. Eurooppalaisten rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen on osa kasvustrategiaa.

Kohtuuhintaisen energian saatavuuden turvaaminen on yksi talouskasvun perusta. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen energiantuotannossa ja -käytössä sekä teollisuudessa on keskeisessä osassa hiilineutraalisuuden saavuttamisessa vuoteen 2035 mennessä. Samalla uusien energiaratkaisujen ja puhtaiden teknologioiden kaupallistaminen kytketään osaksi suomalaista kasvupolitiikkaa.

Pidemmän aikajänteen kilpailukykyä kehittävät toimenpiteet

Taloutta on kannustettava uusiutumaan innovaatiopolitiikan ja uudistavan elinkeinopolitiikan välinein. Pitkän aikavälin kestävä kasvun kannalta on ratkaisevaa se, että innovaatiojärjestelmää kyetään vahvistamaan ja terve kilpailu markkinoilla ajaa yrityksiä uusiutumaan. Tällä hetkellä strategisina riskeinä on tunnistettu esimerkiksi innovaatiojärjestelmän ja markkinoiden toimivuuteen, digitalisaation sekä uusiutumiskykyyn liittyviä tekijöitä. Kilpailukyky kotimarkkinoilla ja globaaleissa toiminnoissa sekä kyky sopeutua markkinoiden muutoksiin määrittelevät Suomen hyvinvoinnin jatkossakin.

Kustannus- ja hintakilpailukyky ovat oleellisia, kun kilpaillaan kansainvälisistä markkinaosuuksista. Kotimarkkinoiden kustannustaso määrittää ulkoista kilpailukykyämme. Tästä syystä julkisen palvelutuotannon tehokkuus ja työn hinnan määräytyminen tuottavuuskehityksen mukaisesti ovat keskeisiä.

Työmarkkinoilla työvoiman siirtyminen taantuvilta toimialoilta ja -alueilta sinne, missä työtilaisuuksia on tarjolla, on oleellista talouden sopeutumiskyvyn lisäämiseksi. Työnteon kannustimista on huolehdittava kaikkien työmarkkinoille osallistuvien kohdalla, jotta vältettäisiin työttömyyden muuttuminen rakenteelliseksi työttömyysongelmaksi.

Suomen kaltaisen pienen avotalouden kannalta on tärkeää, että pääsy globaaleille markkinoille ei vaarannu. Digitaalisten palveluratkaisujen yleistyessä markkinoille pääsy edellyttää mahdollisuutta skaalata ratkaisuja omien rajojen ulkopuolellakin. Näin edesautetaan myös Suomen talouden rakenteiden muutosta kestävämpään suuntaan.

Innovaatiojärjestelmän tehtävänä on kehittää uusia ratkaisuja kansainvälinen markkinatilanne huomioon ottaen. Tki-toiminnan resurssien turvaaminen on pitkän aikavälin kilpailukyvyyn edellytys.

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa toimialalleen alustavasti seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

	2020 toteutuma/arvio	2021 arvio	2022 arvio
Innovaatiotoiminta vahvistuu			
— T&k-menot/BKT (%)	3,3	2,95	> 3,10
Työllisyysaste nousee			
— Työttömyysaste (%)	7,8	7,8	7,2
— Työllisyysaste (%)	71,6	71,7	72,6
Ilmastotavoitteet toteutuvat			
— Uusiutuvan energian käytön osuus loppukulutuksesta (%)	44	45	46

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Alueiden kehittämisen suunnittelujärjestelmässä otetaan huomioon eri väestöryhmien tarpeet alueiden kehittämisen kokonaisuudessa. Sukupuolten tasa-arvon toteuttamisen varmistamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota sukupuolten osallistumisen turvaamiseksi suunnittelujärjestelmään kuuluvien toimielinten toimintaan. Esimerkiksi alueilla kehittämistoimien suuntaamisessa ja yhteensovittamisessa keskeisessä asemassa olevien maakuntien yhteistyöryhmien tulee olla kokoonpanoltaan tasa-arvolain mukaisia.

Alueiden hyvinvoinnin kannalta sukupuolten tasa-arvon edistäminen on myös alueen kilpailukykyyn ja vetovoimaisuuteen liittyvä kysymys, joka liittyy niin tasapainoisen väestörakenteen kuin työpaikkojen, yritystoiminnan, palvelujen ja alueen vetovoimaisuuden säilymiseen.

Alueiden kehittämisen osalta kaikki aluekehittämisviranomaisen tehtävät ovat luonteeltaan sukupuolineutraaleja. Alueiden kehittämisen toimenpiteet kootaan pääsääntöisesti suunnitelmiin ja ohjelmiin, joiden valmistelussa on otettava huomioon sekä kansallisen että Euroopan unionin lainsäädännön asettamat vaatimukset sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. Alueiden kehittämiseen liittyvässä ohjelmatyössä otetaan huomioon sukupuolten tarpeet ja mahdollisuudet. Tasa-arvonäkökulma ulotetaan myös hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Maahanmuuttajanaiset nostetaan kotoutumis- ja työllisyystoimien erityiseksi kohderyhmäksi vahvistamaan heidän osallisuuttaan työelämässä ja muussa yhteiskunnassa.

Työmarkkinoiden jakautumista naisten ja miesten ammatteihin ja aloihin lievennetään muun muassa työllisyyden ja yrittäjyyden edistämistoimenpiteillä. Tehokkailla työvoima- ja yrityspalveluilla rohkaistaan osaamisen uudistamiseen ja ammatilliseen liikkuvuuteen, mikä on olennaisen tärkeää erityisesti rakennemuutostilanteissa.

	2019 Naiset	2019 Miehet	2020 Naiset	2020 Miehet
Työttömät työnhakijat (%)	44	56	45	55
Työvoimakoulutuksen aloittaneet (%)	47	53	50	50
Työvoimapalveluissa aloittaneet				
— kotoutumiskoulutus (%)	60	40	61	39
— palkkatuettu työ (%)	47	53	46	54
— starttiraha (%)	51	49	50	50
Omaehtoisesta opiskelusta aloittaneet (%)	58	42	60	40

Kestävää kasvua ja työtä 2014—2020 -Suomen rakennerahasto-ohjelman tavoitteena on sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa että poistaa sukupuolisyrtjintää. Sukupuolten moninaisuus tulee huomioida osana sukupuolten tasa-arvoa. Ohjelmassa sukupuolten tasa-arvon edistämisen kaksoisstrategiaa toteutetaan erityisillä tasa-arvohankkeilla omalla investointiprioriteetilla. Lisäksi tasa-arvoa edistetään valtavirtaistamalla sukupuolinäkökulma kaikkien hankkeiden toimintaan sen kaikissa vaiheissa. Valtavirtaistamisella tarkoitetaan, että kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteos-

sa ja toiminnassa sukupuolten välinen tasa-arvo tulee ottaa huomioon. Rakennerahasto-ohjelmassa on yhdenvertaisuus ja sukupuolten välinen tasa-arvo nostettu horisontaalisiksi ja toimintaa läpileikkaaviksi teemoiksi.

Ohjelman seitsemän toteutusvuoden aikana on käynnistynyt 418 ESR- ja 39 EAKR-osarahoitteista hanketta, joissa yhdenvertaisuus on hankkeen keskeinen kehittämissisältö. Näiden osuus varatusta julkisesta ESR-rahoituksesta on 17 % (180 milj. euroa) ja EAKR-rahoituksesta 0,6 % (9,2 milj. euroa). Hankkeita, joissa yhdenvertaisuuden periaate on valtavirtaistettu, on ESR:n puolella 675 kpl (julkinen rahoitus 325 milj. euroa, 31 % ESR-rahoituksesta) ja EAKR:n puolella 1 743 kpl (julkinen rahoitus 359,8 milj. euroa, 23 % EAKR-rahoituksesta).

Vastaavasti hankkeita, joissa sukupuolinäkökulma on valtavirtaistettu, on ESR:n puolella käynnistynyt 609 kpl (julkinen rahoitus 240 milj. euroa, 28 % ESR-rahoituksesta) ja EAKR:n puolella 1 770 kpl (julkinen rahoitus 363,1 milj. euroa, 23 % EAKR-rahoituksesta). Erityisesti naisten asemaa parantavia hankkeita on ohjelmassa käynnistynyt (EAKR+ESR yht.) 114 kpl ja miesten asemaa parantavia 46 kpl.

Uuden ohjelmakauden EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027 sukupuolten tasa-arvo on huomioitu läpileikkaavana periaatteena. Sen lisäksi, että tasa-arvoa edistetään kaikissa hankkeissa, voidaan rahoittaa myös hankkeita, joiden pääasiallisena tavoitteena on sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen. Hankkeiden tulee noudattaa EU:n perusoikeuskirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita ml. sukupuolten tasa-arvo. Kaikissa jäsenmaissa pitää lisäksi seurata tasa-arvoa edistävien hankkeiden rahoitusosuutta yhtenevän luokittelujärjestelmän mukaisesti.

Kestävä kehitys

Työ- ja elinkeinoministeriö edistää sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystä sekä globaaleja kestävä kehityksen tavoitteita (Agenda 2030). Näiden osalta ministeriö edistää uusiutuvan energian saantia, ilmastonmuutoksen torjuntaa, ihmisarvoista työtä ja kestävä talouskasvua, innovaatioita ja kestävä teollistumista sekä kestävä kaupungistumista.

Johdonmukainen energia- ja ilmastostrategia ja -politiikka ovat keskeinen osa kestävä kehitystä. Päästöttömillä ja vähäpäästöisillä investoinneilla rakennetaan pohjaa hiilineutraalille yhteiskunnalle. Ministeriö myös tukee ympäristöä ja hyvinvointia palvelevia innovaatioita sekä edistää uusia ja kansainvälisesti kiinnostavia kestävä kehityksen kiertotalous- ja vähähiilisyysratkaisuja. Pitkällä aikavälillä vähähiiliset ratkaisut edistävät myös kestävä talouskasvua ja kestävä työllisyyttä.

Sosiaalinen ja alueellinen oikeudenmukaisuus otetaan tarkasti huomioon politiikan toteutuksessa. Ministeriö suojaa osaavaa työvoimaa muuttuvilla työmarkkinoilla, edistää työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä sekä vahvistaa harmaan talouden torjuntaa.

Vuoden 2020 loppuun mennessä Kestävä kasvua ja työtä 2014—2020 -Suomen rakennerahasto-ohjelmassa oli sekä ohjelmassa käynnistyneistä EAKR- että ESR-hankkeista useammassa kuin joka neljännessä kestävä kehitys katsottu hankkeen keskeiseksi kehittämissisällöksi joko sosiaalisen, taloudellisen, kulttuurisen tai ekologisen ulottuvuuden näkökulmasta. Lisäksi lähes kahdessa kolmasosassa EAKR-hankkeista ja lähes kolmanneksessa ESR-hankkeista kestävä kehitys on huomioitu hankkeen toteutuksessa.

Valtioneuvosto asetti EAKR-hankkeille ohjelmakauden alussa kansalliseksi tavoitteeksi, että 25 % rahoituksesta tulee kohdistua vähähiilisyyttä edistäviin toimenpiteisiin, kun EU:n yleinen minimivaatimus oli 20 %. Ohjelmaan sisällytettiin kaksi EAKR:n vähähiilisyys-erityistavoitetta; pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen. Ohjelmakauden alkuvuosina tavoitteen saavuttaminen näytti haasteelliselta, mutta yleisen kiinnostuksen ja hankeosaamisen kasvaessa vähähiilisyyttä edistävien hankkeiden osuus kaikesta EAKR-rahoituksesta on tasaisesti noussut ollen vuodenvaihteessa varauksista laskettuna jo 26,8 % ja hankkeille suoritetuista maksatuksista laskettuna 23,8 %. Tällä hetkellä näyttääkin varsin todennäköiseltä, että asetettu kunnianhimoinen tavoite tullaan saavuttamaan ja ehkä hieman ylittämäänkin.

Uudella EU:n alue- ja rakennepolitiikan Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027 ohjelmakaudella 30 % Suomen EAKR-rahoituksesta kohdistuu EU:n toimintapoliittiseen tavoitteeseen Vihreämpi ja vähähiilisempi Eurooppa. Lisäksi EAKR-toimenpiteiden rahoituksesta 35 % tulee kohdistua ilmastotoimenpiteisiin, mikä on siten viisi prosenttiyksikköä EU:n minimitasoa kunnianhimoisempi tavoite. Tämän lisäksi kaikki oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) rahoitettavat hankkeet katsotaan komission linjauksen mukaisesti täysimääräisesti ilmastotoimenpiteiksi.

Vuonna 2022 energia- ja ilmastostrategian toimeenpanoon käytetään 95 milj. euroa energiatukivaltuutta. Uusiutuvan energian tuotantotukeen arvioidaan käytettävän noin 309 milj. euroa.

Pääluokan valtuudet momenteittain (milj. euroa)

		2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
32.01	Hallinto		
	— lainojen hyväksymisvaltuus (turvarastolainat)	8,400	8,400
	— myöntämisvaltuus	0,034	0,034
32.20.40	<i>Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)</i>		
	— rahoitusvaltuus	336,383	338,538
32.20.41	<i>Energiatuki (arviomääräraha)</i>		
	— myöntämisvaltuus	160,000	95,000
32.20.46	<i>Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)</i>		
	— rahoitusvaltuus	-	15,000
32.20.83	<i>Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)</i>		
	— myöntämisvaltuus	146,823	146,823
32.30.42	<i>Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)</i>		
	— myöntämisvaltuus	3,000	6,000
32.30.51	<i>Julkkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)</i>		
	— hankintasopimusvaltuus	65,000	65,000
32.30.64	<i>EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)</i>		
	— myöntämisvaltuus	351,789	609,388
32.40.82	<i>Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan (arviomääräraha)</i>		
	— myöntämisvaltuus	1 000,000	1 000,000

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2020—2022

		v. 2020 tilinpäätös 1000 €	v. 2021 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2022 esitys 1000 €	Muutos 2021—2022	
					1000 €	%
01.	Hallinto	863 356	831 849	828 116	-3 733	0
01.	Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	37 137	38 668	35 904	-2 764	-7
02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	187 350	185 801	189 740	3 939	2
03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	243 137	209 411	197 731	-11 680	-6

	v. 2020 tilinpäätös 1000 €	v. 2021 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2022 esitys 1000 €	Muutos 2021—2022	
				1000 €	%
04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 386	32 864	32 845	-19	0
05. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	112 280	101 504	102 243	739	1
06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 200	18 361	18 928	567	3
07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	6 570	9 157	12 936	3 779	41
08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 625	21 857	22 495	638	3
09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 029	7 758	8 539	781	10
10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—	—	7 682	7 682	0
20. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	3 918	4 939	4 939	—	0
(21.) Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 3 v)	—	—	—	—	0
29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	54 837	57 072	57 072	—	0
40. Valtionavustus kestävästä kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille (siirtomääräraha 3 v)	7 651	6 291	6 001	-290	-5
41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)	2 200	4 400	4 700	300	7
49. Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	107 703	109 303	101 303	-8 000	-7
50. Valtionavustus kuluttajajärjestölle (kiinteä määräraha)	1 122	1 222	1 322	100	8
51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (arviomääräraha)	2 447	2 572	2 572	—	0
53. Matkustajien paluukuljetukset ja korvaukset (siirtomääräraha 3 v)	400	400	400	—	0
54. Korvaukset matkustajille matkapakettien peruuntumisesta (arviomääräraha)	7	3 000	3 000	—	0
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	16 236	17 219	17 714	495	3
95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)	120	50	50	—	0

	v. 2020 tilinpäätös 1000 €	v. 2021 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2022 esitys 1000 €	Muutos 2021—2022	
				1000 €	%
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	1 995 441	1 298 158	1 091 748	-206 410	-16
20. Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 420	3 420	2 500	-920	-27
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	979 578	516 318	391 811	-124 507	-24
41. Energiatuki (arviomääräraha)	31 971	101 250	121 000	19 750	20
(42.) Kiertotalouden ekosysteemien ja osaamisalustojen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 000	1 000	—	-1 000	-100
(43.) Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	87 550	64 200	—	-64 200	-100
(44.) Kiertotalouden investointituki (siirtomääräraha 3 v)	1 000	1 000	—	-1 000	-100
(45.) LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)	—	5 532	—	-5 532	-100
46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)	13 488	15 685	15 026	-659	-4
(47.) Sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	7 400	8 000	—	-8 000	-100
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)	324 390	282 803	309 611	26 808	9
(49.) Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki (siirtomääräraha 3 v)	—	4 150	—	-4 150	-100
(66.) Siirrot EU:n innovaatiotukirahastoon (arviomääräraha)	53 353	—	—	—	0
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)	174 205	282 800	243 550	-39 250	-14
87. Pääomalinat teollisuuden uudistamiseen ja yritysveitoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (arviomääräraha)	17 087	12 000	8 250	-3 750	-31
(88.) Pääomasijoitus Ilmastorahasto Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	300 000	—	—	—	0
30. Työllisyys ja yrittäjyys	1 492 361	972 822	908 399	-64 423	-7
(30.) Valtionavustus kunnille yksityisyrityksien tukemiseen (siirtomääräraha 2 v)	250 000	—	—	—	0
(31.) Ravitsemisyrittäjien tukeminen (arviomääräraha)	125 294	10 000	—	-10 000	-100

	v. 2020 tilinpäätös 1000 €	v. 2021 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2022 esitys 1000 €	Muutos 2021—2022	
				1000 €	%
(32.) Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (siirtomääräraha 2 v)	—	—	—	—	0
(33.) Turveyrittäjien avustaminen (siirtomääräraha 2 v)	—	—	—	—	0
40. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	50 000	52 000	55 000	3 000	6
41. Valtionavustus osatyökykyisten työllistymiseen (siirtomääräraha 3 v)	—	—	10 000	10 000	0
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	281 089	92 378	34 000	-58 378	-63
43. Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuki (arviomääräraha)	—	—	87 000	87 000	0
44. Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	6 000	6 000	6 000	—	0
(45.) Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (siirtomääräraha 3 v)	—	—	—	—	0
(46.) Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiotuki (arviomääräraha)	74 635	121 000	—	-121 000	-100
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	332 914	276 306	284 366	8 060	3
52. Palkkaturva (arviomääräraha)	31 130	32 000	32 000	—	0
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)	341 299	378 638	394 233	15 595	4
95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)	0	4 500	5 800	1 300	29
40. Yritysten erityisrahoitus	1 322 220	598 987	310 263	-288 724	-48
42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)	0	700	700	—	0
(43.) Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)	680 000	—	—	—	0
(44.) Tapahtumatakuu (arviomääräraha)	—	—	—	—	0
47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha)	21 940	189 928	196 979	7 051	4
48. Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	47 603	83 200	90 700	7 500	9
60. Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha)	0	20	20	—	0

	v. 2020 tilinpäätös 1000 €	v. 2021 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2022 esitys 1000 €	Muutos 2021—2022	
				1000 €	%
82. Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan (arviomääräraha)	0	10	10	—	0
(87.) Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	150 000	300 000	—	-300 000	-100
(88.) Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	400 000	—	—	—	0
89. Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	14 900	19 100	19 400	300	2
95. Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha)	7 777	6 029	2 454	-3 575	-59
50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen	170 699	180 051	159 204	-20 847	-12
03. Kotoutumisen ja työvoiman muuttamisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	11 031	8 891	8 491	-400	-4
30. Valtion korvaukset kotouttamisesta (arviomääräraha)	159 668	171 160	150 713	-20 447	-12
Yhteensä	5 844 078	3 881 867	3 297 730	-584 137	-15
Henkilöstön kokonaismäärä	8 554	8 520	8 725	8 903	

01. Hallinto

Valtuus

Luottolaitosten varoista myönnettävien eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 4 §:n mukainen turvavarastointilainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 5 %. Uusia turvavarastolainoja saa hyväksyä vuonna 2022 enintään 8 400 000 euroa.

Turvavarastolain (970/1982) 7 §:n mukaisia varastoavustuksia saa myöntää vuonna 2022 enintään 34 000 euroa.

Selvitysosa: Työ- ja elinkeinoministeriö toteuttaa yhdessä hallinnonalan yksiköiden kanssa toimenpiteitä, joilla tuetaan talouskasvua, jonka tulee olla sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä. Talouskasvun perustana on menestyvä yritystoiminta, joka innovoi, työllistää ja luo hyvinvointia Suomeen. Hallinnonalan toimijoiden tavoitteena on rakentaa toimintaympäristö, jolla luodaan toimintaedellytyksiä kilpailukyvyyn ja talouden kasvun vahvistumiselle.

Suomen taloudellisen menestyksen ja suomalaisyritysten kasvuedellytysten kannalta on keskeistä huolehtia siitä, että yritysten säädösympäristö on toimiva ja kilpailukykyinen. Hallinnonalalla toteutetaan kokonaisvaltaisesti toimenpiteitä, joilla Suomi kehittyi houkuttelevaksi ja kilpailukykyiseksi maaksi tehdä työtä ja yrittää. Yritysten kasvuedellytyksiä vahvistetaan purkamalla niitä rajoittavaa tai hidastavaa sääntelyä. Talouden kilpailullisuutta kasvatetaan ja markkinaehtoisen liiketoiminnan harjoittamisen edellytyksiä parannetaan.

Innovaatiot ja toimiva aineettoman omaisuuden suojajärjestelmä ovat keskeisiä suomalaisyritysten kasvun ja kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta. Toimiva ja kilpailukykyinen aineettomien oikeuksien järjestelmä varmistaa yritysten

innovaatioiden ja muun aineettoman omaisuuden suojan ja hyödyntämisen sekä oikeuksien tehokkaan täytäntöönpanon Suomessa ja kansainvälisesti.

Toimivat työmarkkinat ja ajanmukainen - työnantajien, työntekijöiden ja yritysten tarpeet huomioon ottava - työlainsäädäntö sekä hyvä työelämän laatu ovat yritysten kilpailuetuja. Yritysten tasapuolisista kilpailuedellytyksistä huolehditaan muun muassa työlainsäädännön keinoin. Paikallisen sopimisen edellytyksiä parantamalla sekä yritysten toimintaedellytyksiä ja kasvuhaluutta edistämällä helpotetaan tavoitetta nostaa työllisyysastetta. Työnantajien hallinnollista taakkaa pyritään keventämään lupa- ja ilmoitusmenettelyjä karsimalla.

Huoltovarmuuden ja varautumisen taso määritellään huoltovarmuuden tavoitepäätöksessä (1048/2018). Kansallisen huoltovarmuuden strateginen tavoite on turvata kriittisten infrastruktuurien, tuotannon ja palveluiden toimivuus siten, että ne kykenevät täyttämään väestön, talouselämän ja maanpuolustuksen välttämättömimmät perustarpeet kaikissa olosuhteissa.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti tulosalueelle seuraavat tavoitteet vuodelle 2022:

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio			
Konsernin virastojen digivalmiudet kasvavat						
— Digikypsyyssindeksi (1—5)	3,27	> 3,27	> 3,27			
	Henkilötyövuodet			Kokonaistyötyytyväisyys (1—5)		
	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Työ- ja elinkeinoministeriö	417	400	425	3,7	> 3,6	> 3,6
ELY-keskukset	3 017	3 075	2 950	3,8	> 3,6	> 3,6
Työ- ja elinkeinotoimistot	3 441	3 885	3 451	3,6	> 3,5	> 3,5
Geologian tutkimuskeskus	401	415	430	3,8	3,8	3,8
Business Finland	713	730	650	3,3	> 3,5	> 3,7
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	221	217	236	3,9	> 3,8	> 3,8
Patentti- ja rekisterihallitus	411	421	422	4,0	3,9	3,9
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	242	264	264	3,6	3,8	3,8
Energiavirasto	81	85	75	3,8	> 3,9	> 3,9
Yhteensä	8 911	9 466	8 903	3,7	> 3,7	> 3,7

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 35 904 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) kuluttajatiedon julkistamispalkintoa varten

2) EU:n sisäasioiden rahastoon kuuluvasta Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF) rahoitettavista hankkeista aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Suomen yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan toimintaympäristöstä, työmarkkinoiden toimivuudesta ja työntekijöiden työllistymiskyvystä sekä alueiden kehittymisestä. Ministeriö johtaa ja ohjaa kasvu- sekä elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa, työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikkaa, kuluttaja- ja kilpailupolitiikkaa, alue-, energia- ja ilmastopolitiikkaa sekä työelämän kehittämistä, työperäistä maahanmuuttoa ja maahanmuuttajien kotouttamista.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen ministeriön toiminnalle asetetaan alustavasti seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Hallituksen esitykset (kpl)	49	35	27
— Luvatus istuntokauden aikana eduskunnalle (%)	58	> 80	> 80
— Muutoksia eduskunnassa säädösteknisten tai kielellisten puutteiden johdosta (%)	0,7	0	0
Valtioneuvoston asetukset (kpl)	44	25	30

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	41 467	47 168	44 404
Bruttotulot	6 874	8 500	8 500
Nettomenot	34 593	38 668	35 904
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	8 965		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	11 423		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Arkiston järjestämishanke (siirto momentille 23.01.01)			-45
Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen, pienemmät hankevalmistelut (siirto momentille 32.01.10)			-500
Harmaan talouden ohjelma (siirto momentille 32.01.06)			-100
Harmaan talouden torjunta (HO 2019)			-110
Laajennettu hankintatuki (siirto momentille 23.01.01)			-50
Monialaisten palvelujen tukirakenne (siirto momentille 32.01.02)			-775
Määräaikainen EU:n puhtaan energian paketin tehtävä (määräaikaisen siirron palautus momentilta 32.01.09)			80
Osatyökykyisten työkykyohjelma (HO 2019)			40
Päästökaupan ilmaisjakoon liittyvät tehtävät (1 htv) (siirto momentille 32.01.09)			-80
Toimialakohtainen kasvukokonaisuus (HO 2019 kertaluonteinen)			-800
JTS-miljardin tuottavuussäästö			-593
Palkkausten tarkistukset			169
Yhteensä			-2 764

2022 talousarvio	35 904 000
2021 III lisätalousarvio	-833 000
2021 talousarvio	38 668 000
2020 tilinpäätös	37 137 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 189 740 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) euroneuvontakeskuksista aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) porotilalain, luontaiselinkeinolain, kolttalain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön mukaisesti valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen
- 3) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen
- 4) yritysten kehittämispalvelujen kehittämisestä, edistämisestä ja ylläpidosta aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla. ELY-keskukset edistävät yrittäjyyttä, työmarkkinoiden toimintaa, osaamista ja kulttuuria, maaseudun elinvoimaisuutta, joukkoliikennettä ja sen kehittämistä sekä liikennejärjestelmän toimivuutta ja liikenteen turvallisuutta, hyvää ympäristöä sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävää käyttöä alueilla sekä työvoiman maahanmuuttoa alueilla. ELY-keskuksia on 15 ja ne toimivat kiinteässä yhteistyössä maakunnan liittojen ja kuntien kanssa. Paikallishallinnon viranomaisista ELY-keskusten ohjaukseen kuuluvat työ- ja elinkeinotoimistot (TE-toimistot). Lisäksi ELY-keskuksilla ja TE-toimistoilla on valtakunnallinen kehittämis- ja hallintopalveluja tuottava virasto (KEHA-keskus).

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen ohjaavat ministeriöt (sisäministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö) asettavat alustavasti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Asiakaspalvelutyytyväisyys (1—5)	4,3	> 4,0	> 4,0
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (1—5)	-	> 4,0	-

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	216 448	220 801	220 740
Bruttotulot	35 085	35 000	31 000
Nettomenot	181 363	185 801	189 740

Siirtyvät erät

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	25 198		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	31 158		

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Julkisoikeudelliset suoritteet			
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	8 082	8 000	8 500
— muut tuotot	-49	0	0
Tuotot yhteensä	8 033	8 000	8 500
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	5 614	6 000	6 500
— osuus yhteiskustannuksista	1 602	2 000	2 000
Kustannukset yhteensä	7 216	8 000	8 500
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	817	0	0
Kustannusvastaavuus, %	111	100	100

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
— muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	7 421	8 000	8 000
— EU:lta saatava rahoitus	1 961	-	-
— muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	152	-	-
— yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	720	2 500	3 000
Tuotot yhteensä	10 254	10 500	11 000
Hankkeiden kokonaiskustannukset	11 500	12 000	12 000
Omarahoitusosuus (tuotot - kustannukset)	-1 246	-1 500	-1 000
Omarahoitusosuus, %	11	13	8

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kautta ohjautuu rahoitusta seuraavilta talousarvion momenteilta: 30.10.51, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 ja 62, 31.10.31, 31.20.54 ja 55, 32.01.03, 20 ja 51, 32.20.41, 32.30.42, 51, 52 ja 64, 32.50.30, 33.20.31, 50 ja 52, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 61 ja 63 sekä 35.20.56 ja 64.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittely (kertaluonteisen lisäyksen poisto)	-560
Joutoalueiden metsitystuen hallinnointi (siirto momentilta 30.40.22)	175
Jätelain tuottajavastuun valvonta ja raportointi (2 htv)	160
Liikenne12-toimintasuunnitelman toimeenpano (10 htv)	700
Monialaisen työn tukirakenne (siirto momentilta 32.01.01)	775
Perhevapaalta töihin -hanke (siirto momentilta 32.30.51)	220
Rahoituskauden vaihtumisen lisäresurssit (CAP27)	700
Uusiutuvan energian direktiivin RED II toimeenpano (kertaluonteisen lisäyksen poisto)	-80
Vesihuollon valvonta (13 htv)	910
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa	-81
Palkkausten tarkistukset	1 020
Yhteensä	3 939

2022 talousarvio	189 740 000
2021 III lisätalousarvio	1 304 000
2021 talousarvio	185 801 000
2020 tilinpäätös	187 350 000

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 197 731 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto) tehtävänä on yritys- ja työnantajalähtöinen työnvälitys, joka tukee nopeaa työllistymistä ja avoimien työpaikkojen mahdollisimman tehokasta täyttöä. TE-toimistot toimivat ELY-keskusten alaisina paikallishallinnon viranomaisena.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää, kuinka suuri osa työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin tarkoitetuista määrärahoista käytetään työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti työ- ja elinkeinotoimistoille seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (1—5)	4,3	> 4,0	> 4,0
Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (1—5)	4,2	> 4,0	> 4,0

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021	
		varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	211 792	209 811	198 131
Bruttotulot	366	400	400
Nettomenot	211 427	209 411	197 731
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	22 970		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	54 680		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Aulapalvelut (siirto momentilta 32.30.51)		1 255
Määräaikaishaastattelut ja nuorisotakuun edistäminen (HO2019)		-1 000
Nuorten palvelujen integraation, toimintatapojen ja vaikuttavuuden vahvistaminen (ONNI)		-1 500
Osatyökykyisten työkykyohjelma (HO 2019 kertaluonteinen)		-240
Palkkatuen lisääminen, digitaaliset palvelut (HO 2019)		-1 000
Pk-yritysten rekrytointituki, tietojärjestelmämuutokset (HO 2019)		-900
TE-palvelujen digitalisaatio (kertaluonteisen lisäyksen poisto)		-10 000
Work in Finland -rakenteen perustaminen		725
Palkkausten tarkistukset		980
Yhteensä		-11 680
2022 talousarvio		197 731 000
2021 III lisätalousarvio		1 105 000
2021 talousarvio		209 411 000
2020 tilinpäätös		243 137 000

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 32 845 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) tutkimustoimintaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista, rahoitusosuuksista ja yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) EU:n rakennerahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen
- 3) yhteisprofessoreista aiheutuvien menojen ja rahoitusosuuksien maksamiseen
- 4) vientiyhtiö GTK International Oy:n osakepääoman ja muun oman pääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) tehtävänä on tuottaa ja levittää geologista tietoa, joka edistää maankamaran luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Tutkimuskeskusta kehitetään kansallisena geotietokeskuksena sekä eurooppalaisena geologisen tutkimuksen huipputaajana.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Geologian tutkimuskeskukselle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Tulosalueen osuus ydintoiminnasta (%)			
— asiakastoimeksiannot	15,8	23	20
— tiede ja innovaatiot	25,0	26	35
— geotieto	29,1	28	25
— muu ydintoiminta	30,1	23	20
Yhteisrahoitteinen toiminta			
— kustannusvastaavuus, %	60,2	50,0	50,0
— osuus ydintoiminnan htv-kertymästä (%)	17,8	20,0	25,0
Maksullinen toiminta			
— tulot, milj. euroa	7,3	8,0	8,0
— ylijäämä, 1 000 euroa	930	600	600
— ylijäämä, % tuotoista	12,7	7,0	7,0
— htv-kertymä	43,5	50,0	50,0

Tuotokset ja laadunhallinta

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
— Maksulliset ja yhteisrahoitteiset projektit yritysten kanssa (htv)	67,5	75	76
— Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan volyymi (htv)	65	57	63

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	47 102	45 864	45 845
Bruttotulot	12 716	13 000	13 000
Nettomenot	34 386	32 864	32 845
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	6 450		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	9 840		

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	7 259	8 000	8 000
— muut tuotot	54	-	-
Tuotot yhteensä	7 313	8 000	8 000
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	4 436	5 650	5 650
— osuus yhteiskustannuksista	1 947	1 750	1 750
Kustannukset yhteensä	6 383	7 400	7 400
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	930	600	600
Kustannusvastaavuus, %	115	108	108

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
— muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	2 154	2 800	2 800
— EU:lta saatava rahoitus	1 635	1 000	1 000
— muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	1 603	1 200	1 200
Tuotot yhteensä	5 392	5 000	5 000
Hankkeiden kokonaiskustannukset	8 955	10 000	10 000
Omarahoitusosuus (tuotot - kustannukset)	-3 563	-5 000	-5 000
Omarahoitusosuus, %	40	50	50

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

JTS-miljardin tuottavuussäästö	-138
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa	-17
Palkkausten tarkistukset	136
Yhteensä	-19

2022 talousarvio	32 845 000
2021 III lisätalousarvio	483 000
2021 talousarvio	32 864 000
2020 tilinpäätös	34 386 000

05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 102 243 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 1 000 000 euroa Business Finland -yhtiön toiminnasta aiheutuvien sanktioluonteisten menojen, vahingonkorvausten, oikeudenkäyntikulujen, viivästyskorkeiden, kurssitappioiden ja muiden näihin rinnastettavien menojen maksamiseen.

Määrärahasta voidaan suorittaa myös ennakkomaksuja Business Finland -yhtiölle siltä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandille ostettavien palvelujen osalta.

Selvitysosa: Business Finland -kokonaisuus muodostuu Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä.

Business Finland edistää elinkeinojen kestävästä kehityksestä teknologian, innovaatioiden ja kasvurahoituksen keinoin. Tämä uudistaa elinkeinoja, kasvattaa jalostusarvoa ja tuottavuutta, lisää vientiä ja yritysten kansainvälistymistä, parantaa työelämän laatua sekä luo näin työllisyyttä ja hyvinvointia. Tulokset saavutetaan asiakkaiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla sekä kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisellä, joihin Business Finland kannustaa rahoituksellaan, ohjelmatoiminnalla sekä kansainvälistymis- ja muilla neuvontapalveluilla hyödyntäen myös kansainvälisiä kumppanuuksia. Business Finland edistää toiminnallaan myös Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja pääomasijoituksia sekä Suomeen suuntautuvaa ulkomaista matkailua. Business Finlandin Talent-toiminnalla tuetaan kansainvälisten osaajien sijoittumista Suomeen ja asiantuntemuksen hyödyntämistä yritysten kasvussa, kansainvälistymisessä ja uudistumisessa sekä investointien kasvussa.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa asiakkaita ovat yritykset sekä tutkimus- ja julkiset organisaatiot. Kansainvälistymispalveluja Suomessa ja ulkomailla suunnataan erityisesti pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksien vahvistamiseen ja toimintaedellytysten kehittämiseen. Yhteistyö ulkoasiainhallinnon edustustojen kanssa vahvistaa Team Finland -verkoston palvelukykyä maailmalla.

Ulkomaisten investointien ja pääomien hankinnassa kohteena ovat erityisesti osaamisintensiiviset alat, korkean lisäarvon tuotanto sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioinvestoinnit. Matkailun edistämisessä vahvistetaan ja kehitetään Suomen matkailumaakuvaa, matkailupalvelujen vientiä ja kysyntää yhdessä matkailualojen ja muiden toimijoiden kanssa sekä tuetaan matkailuyritysten kansainvälistymistä.

Suomi osallistuu Dubain maailmannäyttelyyn vuosina 2021—2022. Tavoitteena on edistää suomalaisten yritysten kansainvälistymistä ja parantaa Suomen houkuttelevuutta matkailulle ja investoinneille maakuvaa vahvistamalla. Näyttelyyn osallistumisesta aiheutuu vuosina 2019—2022 yhteensä noin 10 milj. euron kustannukset, josta yritysten rahoitusosuus on noin 4,5 milj. euroa.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Business Finlandille seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä ¹⁾ /yhteenlasketut toimintamenot (asiakasta / milj. euroa)	67	> 65	> 66
Business Finlandin asiakkaiden suositteluhaluus (-100—100)	66	> 58	> 60

¹⁾ Asiakkaiden lukumäärässä ei ole otettu huomioon koronarahoitusasiakkaita, sillä koronarahoitus on Business Finlandin normaalista toiminnasta poikkeava erillistehtävä.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Innovaatiotoiminnan edistäminen, kansainvälistymispalvelut, hanke- ja ohjelmatoiminta sekä Suomeen suuntautuvien ulkomaisten investointien ja pääomasijoitusten edistäminen	83 443 000
Talent-toiminta (sisältäen Work in Finland -rakenteen perustamisen)	3 500 000
Audiovisuaalisen tuotantotuen hallinnointi ja markkinointikulut	500 000
Suomeen suuntautuvan matkailun edistäminen	14 800 000
Yhteensä	102 243 000

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	98 369	110 486	109 580
Bruttotulot	403	100	100
Nettomenot	97 966	110 386	109 480
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	18 295	32 608	
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	32 608		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin	-500
Av-tuotantotuen hallinnointi ja markkinointikulut (HO 2019 kertaluonteinen)	500
Creative Business Finland (HO 2019 kertaluonteinen)	-1 000
Matkailualan kansainvälisen kysynnän käynnistäminen koronapandemian jälkeen	5 000
Talent-toiminta (HO 2019)	500
Toimialakohtainen kasvukokonaisuus (HO 2019 kertaluonteinen)	-5 500
Work in Finland -rakenteen perustaminen	1 000
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-185
Palkkausten tarkistukset	924
Yhteensä	739

2022 talousarvio	102 243 000
2021 III lisätalousarvio	3 760 000
2021 talousarvio	101 504 000
2020 tilinpäätös	112 280 000

06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 928 000 euroa.

Selvitysosa: Kilpailu- ja kuluttajavirasto luo edellytyksiä talouskasvulle edistämällä markkinoiden toimivuutta. Hyvin toimivat markkinat kiihdyttävät tuottavuutta ja innovointia muodostaen edellytyksen menestyvälle kotimaisel-

le yritystoiminnalle ja kuluttajien hyvinvoinnille. Kuluttajien luottamus toimintaympäristöön ja toimijoihin markkinoilla vahvistaa yksityistä kysyntää.

Virasto ehkäisee kotimarkkinoiden liiallista keskittymistä yrityskauppavalvonnalla ja puuttuu jälkikäteen kartelleihin ja muihin kuluttajille haitallisiin kilpailunrajoituksiin. Kuluttajavastuualueen ylijohtaja toimii kuluttaja-asiamiehenä. Kuluttajansuojalla edistetään kuluttajien tietoisia valintoja sekä torjutaan harhaanjohtavia ja sopimattomia menettelyjä. Virasto hoitaa myös kuluttajaneuvonnan tehtäviä ja vaikuttaa yleisesti kilpailun toimivuuteen ja kuluttajien aseman turvaamiseen.

Virasto tuottaa selvityksiä ja laskelmia eri sääntelyvaihtoehdoista ja vaihtoehtojen vaikutuksista markkinoiden toimivuuteen ja kuluttajiin. Tämä vaikutusarviointityö tukee valtionhallinnon yhteistä tavoitetta vahvistaa julkisen sektorin tietopohjaista päätöksentekoa. Tiedon tarve korostuu erityisesti tilanteessa, jossa on tehtävä suuria ja nopeita päätöksiä reagoitaessa terveystilanteeseen laukaisemaan talouskriisiin.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Kilpailu- ja kuluttajavirastolle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Kilpailu- ja kuluttajavirasto tuottaa yhteiskunnallista lisäarvoa kansantaloudelle ja kuluttajille			
— Sidosryhmien arvio (1—5)	-	> 3,8	> 3,9
Kilpailu- ja kuluttajaviraston henkilöstön asiantuntijuus on vahvaa			
— Sidosryhmien arvio (1—5)	-	> 3,8	> 3,9

Henkilötyövuosien arvioitu jakautuminen toimialoittain

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Markkinoiden toimivuuden edistäminen	29,0	29,0	29,0
Kilpailuvalvonta	76,0	80,0	83,5
Kuluttaja-asiamiehen valvonta ja muu kuluttajansuoja	48,0	52,0	53,0
Kuluttajaneuvonta	52,0	50,0	50,0
Hallintopalvelut	16,3	17,0	17,5
Yhteensä	221,3	228,0	233,0

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	18 194	18 721	19 328
Bruttotulot	411	360	400
Nettomenot	17 783	18 361	18 928
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	459		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	876		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Harmaan talouden ohjelma (siirto momentilta 32.01.01)	100
Harmaan talouden torjunta (HO 2019)	-74
Kartellivalvonnan vahvistaminen (3 htv)	240
Kilpailu- ja kuluttajapolitiikan vahvistaminen (HO 2019)	250
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-42
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa	-1
Palkkausten tarkistukset	94
Yhteensä	567

2022 talousarvio	18 928 000
2021 III lisätalousarvio	99 000
2021 talousarvio	18 361 000
2020 tilinpäätös	18 200 000

07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 936 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin.

Momentille budjetoidaan hakemus-, ilmoitus- ja käsittelymenettelyistä johtuen tulot pääsääntöisesti maksuperusteella.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta digitaalisten välineiden ja prosessien käytöstä yhtiöoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1151 täytäntöön panemiseksi. Direktiivin velvoitteet laajentavat sähköistä ilmoittamista, minkä johdosta osakeyhtiöiden perustamis- ja muutosilmoitusten palveluita on kehitettävä. Lisäksi täytäntöönpano edellyttää rajat ylittävän asioinnin mahdollistavia uudistuksia ja saavutettavuusvaatimusten täyttämistä.

Teollisoikeuksien ja yritys- ja yhteisötoiminnan asiantuntijaorganisaationa Patenti- ja rekisterihallitus (PRH) edistää ja kehittää yrittäjyyttä, innovatiivisuutta ja yhteisöllistä toimintaa Suomessa ja kansainvälisesti.

Talousarvioesityksessä varaudutaan eurooppalaisen yhtenäispatentin voimaantuloon vuoden 2022 alusta lukien.

Momentilta maksetaan 650 000 euroa säätiövalvonnan ja teollisoikeusasiamiesten valvonnan kustannuksia sekä 2 990 000 euroa tilintarkastusvalvonnan kustannuksia. Vastaavan suuruiset valvontamaksut tuloutuvat momentille 11.19.09.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Patenti- ja rekisterihallitukselle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Asiakastyytyväisyys (1—5)	4,0	4,0	4,0
Sähköinen asiointi (%)	89,6	85	89

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020	2021	2022
	toteutuma	varsinainen talousarvio	esitys
Omakustannusarvoon hinnoiteltavat julkisoikeudelliset suoritteet			
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	52 751	49 157	49 286
— muut tuotot	1 129	-	-
Tuotot yhteensä	53 880	49 157	49 286
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	48 641	48 851	48 054
— osuus yhteiskustannuksista	11 335	12 492	13 329
Kustannukset yhteensä	59 976	61 343	61 383
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-6 096	-12 186	-12 097
Kustannusvastaavuus, %	90	80	80

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020	2021	2022
	toteutuma	varsinainen talousarvio	esitys
Bruttomenot	59 844	58 324	62 222
Bruttotulot	53 977	49 167	49 286
Nettomenot	5 867	9 157	12 936
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	11 790		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	12 515		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Harmaan talouden torjunta (HO 2019)	750
Kaupparekisterin maksuttoman tietopalvelun tulokompensaatio	500
Korvaus yhtenäispatentin voimaantulosta	600
Säätiövalvonnan tehostaminen	230
Yhdistysrekisterin kustannusvastaavuus	1 700
Omakustannuseriaatteen toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa	-1
Yhteensä	3 779

2022 talousarvio	12 936 000
2021 III lisätalousarvio	-2 701 000
2021 talousarvio	9 157 000
2020 tilinpäätös	6 569 938

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 495 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon kemikaalituoterekisterin ja akkreditointipalvelujen maksut, Euroopan kemikaaliviraston komission asetuksen (EY) N:o 340/2008 perusteella maksamat palkkiot, erillisenä palveluna tehtävien kasvinsuojeluaineiden ja biosidien arviointien korvaukset sekä yhteishankkeista muilta osapuolilta saatava rahoitus.

Selvitysosa: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) toimii yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kannalta keskeisillä toimialoilla. Suomen kilpailukyvyyn ja yleisen turvallisuuden kannalta investointihankkeiden ja kemikaalien sujuva luvitus ja valvonnan riittävä resurssointi vaatii erityistä huomiota. Tukes valvoo ja edistää tuotteiden, palveluiden ja teollisen toiminnan turvallisuutta ja luotettavuutta sekä edistää yritysten kilpailukykyä. Tukes edistää mineraalivarojen hallintaa ja toimii kansallisena akkreditointielimenä. Tavoitteena on toimijoiden vastuullisuuden ja riskienhallinnan parantaminen turvallisuuden edistämiseksi ja henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi, kemikaalien terveys- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi sekä tasapuolisten kilpailuolosuhteiden ja varmistamiseksi. Toiminta kohdistuu riskiperusteisesti markkinoilla oleviin tuotteisiin, kemikaaleihin, tuotantolaitoksiin, laitteistoihin, palveluihin sekä yritysten ja kuluttajien toimintatapoihin.

Työ- ja elinkeinoministeriö, sisäministeriö pelastustoimen laitteiden valvonnan osalta sekä maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö kemikaalien tuotevalvonnan osalta asettavat alustavasti Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
— Asiakas- ja sidosryhmäytyvyisyys (1—5)	3,9	> 4,0	> 4,0
— Yrityksen itsearvio tehdyistä turvallisuutta edistävästä muutoksista	71	> 71	> 71

Osa maksullisen toiminnan tuloista on budjetoitu momentille 12.32.20.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Omakustannusarvoon hinnoiteltavat julkisoikeudelliset suoritukset			
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	6 987	6 700	7 000
Tuotot yhteensä	6 987	6 700	7 000
— tästä toimintamomentille nettouttamattomat tuotot	3 193	2 800	3 000
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	4 174	3 900	4 200
— osuus yhteiskustannuksista	3 482	2 800	2 800
Kustannukset yhteensä	7 656	6 700	7 000
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-669	-	-
Kustannusvastaavuus, %	91	100	100

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	25 867	27 057	27 365
Bruttotulot	5 242	5 200	4 870
Nettomenot	20 625	21 857	22 495
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 974		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	4 198		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Konfliktimineraalien valvonta			90
Tuoteyhteyspiste sekä jalkinemerkinät			119
Ympäristönsuojelun markkina- ja valvonta (siirto momentilta 35.01.03)			330
Omakustannuseräiden toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa			-1
Palkkausten tarkistukset			100
Yhteensä			638

2022 talousarvio	22 495 000
2021 III lisätalousarvio	-151 000
2021 talousarvio	21 857 000
2020 tilinpäätös	20 625 000

09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 539 000 euroa.

Selvitysosa: Energiavirasto hoitaa energia- ja ilmastopolitiikan toimeenpanotehtäviä, joita ovat energiamarkkinoiden sekä ilmastotavoitteiden politiikkatoimien toteutumisen valvontaan ja edistämiseen liittyvät virastolle lainsäädännössä asetetut tehtävät. Energiaviraston vastuulle kuuluvat energiamarkkinoiden eli sähkön ja maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinoiden sekä sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvonta ja edistäminen. Ilmastotavoitteiden politiikkatoimien osalta viraston vastuulle kuuluvat päästökaupan, uusiutuvan energian tukijärjestelmien, biopolttoainien kestävyyskriteerien sekä energiatehokkuuden valvonta ja edistäminen. Energiavirastolle kuuluu myös muita energia- ja ilmastopolitiikan toimeenpanotehtäviä.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Energiavirastolle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2022:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Viraston asianhallintaprosessin digitalisointi			
— Sähköisesti tuotettujen kirjaustapahtumien osuus kaikista kirjaustapahtumista (%)	60	> 65	> 70
Viraston lupaprosessien sujuvoittaminen			

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
— Verkkolupien käsittelyaika (pv)	79	< 50	< 50
— Hankelupien käsittelyaika (pv)	29	< 40	< 40
— Päästölupien käsittelyaika (pv)	80	< 70	< 50
Energiamarkkinoiden valvonnan taloudellisuus			
— Sähkö- ja maakaasuvalvonnan toimintakulut/sähkön ja maakaasun kulutus (c/kWh)	0,0041	< 0,0048	< 0,0050
Ilmastotavoitteiden edistämisen taloudellisuus			
— Päästökaupan hallinnoinnin toimintakustannukset päästökaupan piiriin kuuluvaa laitosta kohden (euroa/laitos)	3 790	< 4 500	< 4 000
— Uusiutuvan energian tuotantotukien hallinnointikustannukset järjestelmässä mukana olevilla laitoksilla tuotettua sähköä kohden (euroa/MWh)	0,22	< 0,30	< 0,30

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 esitys
Bruttomenot	8 229	10 428	10 259
Bruttotulot	1 803	2 670	1 720
Nettomenot	6 426	7 758	8 539
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	380		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	984		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Alkuperätakuulain tietojärjestelmä	50
Alkuperätakuulain toimeenpano	160
Energianeuvonnan vahvistaminen (siirto momentilta 32.60.20)	-80
Maakaasumarkkinoiden ja sähköverkon kehittämissuunnitelmien viranomaistehtävät	240
Määräaikainen EU:n puhtaan energiapaketin tehtävä (1 htv) (siirto momentilta 32.01.01)	-80
Puhtaan energian paketin sähkömarkkinasäädösten toimeenpano (5,5 htv)	440
Päästökaupan ilmaisjakoon liittyvät tehtävät (1 htv) (siirto momentilta 32.01.01)	80
Päästökaupan ilmaisjaon, puhtaan energian toimeenpanon ja sähköriskeihin varautumisen lisätehtävät (3 htv) (siirto momentilta 32.01.01)	-240
Sijaintitietopalvelu	100
Sähkön ja maakaasun valvonnan lisääntyminen, kirjaamotehtävät (1 htv)	80
Sähkön ja maakaasun vähittäismyyjien toimintatapojen sekä datahubin valvonta (1 htv)	80
Sähköverkon kehittämissuunnitelmien valvonta	90
Tietoturvan- ja suojan parantaminen verkkovalvonnassa (2 htv)	160
Uusien tehtävien edellyttämät tietojärjestelmäinvestoinnit ja asiantuntijaselvitykset	-280
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-37
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa	-12
Palkkausten tarkistukset	30
Yhteensä	781

2022 talousarvio	8 539 000
2021 III lisätalousarvio	218 000
2021 talousarvio	7 758 000
2020 tilinpäätös	7 029 000

10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 682 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) digitalisaatiota edistävien tietojärjestelmä uudistusten ja digitaalisten palveluiden kehittämiseen, käyttöönottoon ja kehittämisen aikaiseen ylläpitoon
- 2) digitalisaatiohankkeiden toimeenpanon tukemiseen ja arviointiin.

Määrärahaa saa käyttää myös henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu digitalisaatiota edistävien tietojärjestelmä uudistusten ja digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Määrärahalla rahoitetaan keskeisiä digitaalisuutta edistäviä uudistuksia, joita toteutetaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tai yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Luvat ja valvonta -hanke	2 180 000
Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä	2 700 000
Work in Finland -hanke	1 000 000
Digitalisaatio-ohjelma	1 302 000
Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen	500 000
Yhteensä	7 682 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Digitalisaatio-ohjelma	1 302
Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen, pienemmät hankevalmistelut (siirto momentilta 32.01.01)	500
Luvat ja valvonta -hanke	2 180
Work in Finland -rakenteen perustaminen	1 000
Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä	2 700
Yhteensä	7 682

2022 talousarvio	7 682 000
2021 III lisätalousarvio	8 200 000

20. Siviilipalvelus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 939 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluslain (1446/2007) mukaisesti:

- 1) siviilipalveluksen toimeenpanosta aiheutuviin kustannuksiin lukuun ottamatta palkkauskustannuksia

2) Siviilipalveluskeskuksessa työpalvelusta suorittavien siviilipalvelusvelvollisten ylläpidosta ja etuuksista aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) Siviilipalveluskeskus toimii siviilipalvelusta toimeenpanevana viranomaisena. Siviilipalveluskeskus määrää siviilipalvelusvelvolliset palvelukseen ja täydennyspalvelukseen, järjestää velvollisten koulutusjaksot sekä valvoo ja huolehtii, että siviilipalvelustoiminta järjestetään siviilipalveluslain ja -ohjeiden mukaisesti.

Siviilipalvelusaika on 347 vuorokautta, johon kuuluu 28 vuorokauden mittainen koulutusjakso ja loppuajan käsittävä työpalvelus, jonka suurin osa velvollisista suorittaa palveluspaikoissa ja arviolta noin 40 velvollista Siviilipalveluskeskuksessa.

Täydennyspalvelukseen on velvollinen osallistumaan siviilipalvelusvelvollinen, joka on suorittanut asevelvollisuuslain (1438/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaisen palveluksen ja jonka hakemus siviilipalvelukseen on hyväksytty mainitun palveluksen suorittamisen jälkeen. Siviilipalveluskeskus järjestää täydennyspalveluskoulutusta viiden vuorokauden mittaisena koulutuksena.

Siviilipalveluksen tunnuslukuja

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Siviilipalvelukseen hakeneet (hlöä)	2 079	2 000	2 100
Peruskoulutusjaksolla koulutetut (hlöä)	932	1 300	1 200
Siviilipalveluskeskuksesta täysin palvelleena kotiutuneet (hlöä)	32	40	30
Täydennyspalvelukseen hakeutuneet (hlöä)	322	400	300
— koulutetut (hlöt)	59	350	400
2022 talousarvio			4 939 000
2021 talousarvio			4 939 000
2020 tilinpäätös			3 918 154

(21.) Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 3 v)

29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 57 072 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää momentilta 32.20.40 ja vuoden 2021 talousarvion momentilta 32.20.42 maksettaviin kulutusmenoihin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen.

Selvitysosa:

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	57 072 000
2021 talousarvio	57 072 000
2020 tilinpäätös	54 837 367

40. Valtionavustus kestävää kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 001 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten myöntämiseen valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti:

- 1) yrityksille ja muille yhteisöille kestävä kasvupolitiikan edistämiseen
- 2) valtioneuvoston asetuksen avustuksesta kestävää kasvupolitiikkaa ja yritysten kansainvälistymistä edistäville yhteisöille (104/2021) mukaisiin yleisavustuksiin
- 3) kansainvälisen teknologiapalkinnon (Millennium-teknologiapalkinto) maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös valtionavustusten myöntämiseen Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisesti.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Avustusta voidaan käyttää yritystoiminnan ja yrittäjyyden edistämiseen, yritysten uudistumiseen ja kansainvälistymiseen tähtäävien palvelujen kehittämiseen ja tuottamiseen, standardointitoimintaan, julkisten hankintojen neuvontapalveluiden tuottamiseen, pohjoismaisen ympäristömerkkijärjestelmän kansallisen tason tehtävien hoitamiseen, suomalaisen muotoilun edistämiseen niin kotimaassa kuin maailmalla ja joka toinen vuosi myönnettävään kansainväliseen teknologiapalkintoon (Millennium-teknologiapalkinto).

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan edistäminen sekä kansainvälistymispalvelut	3 171 000
Julkisten hankintojen neuvontapalvelut	500 000
Standardointitoiminta	1 330 000
Kansainvälinen teknologiapalkinto	1 000 000
Yhteensä	6 001 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansainvälinen teknologiapalkinto	1 000
Kertaluonteisten lisäysten (Viexpo, Suomalais-Ruotsalainen kauppakamari, Nuorten innovaatiopoli, Pirkanmaan yrityskummit) poistuminen	-1 000
Yritysten työsuhdeneuvontapalvelu	-290
Yhteensä	-290

2022 talousarvio	6 001 000
2021 III lisätalousarvio	3 110 000
2021 talousarvio	6 291 000
2020 tilinpäätös	7 651 000

41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kvanttietokoneen hankinnan ja laitteen rakentamisen kustannuksiin

2) FiR1-tutkimusreaktorin käytöstäpoiston ja Otakaari 3:n kuumakammioitilojen ennallistamisen kustannuksiin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan ennen vuotta 2022 tehdyistä sitoumuksista aiheutuvia menoja.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen (1 000 euroa)

Kvanttitietokone	4 200
FiR1-käytöstäpoisto ja Otakaari 3:n ennallistaminen	500
Yhteensä	4 700

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	4 700	5 700	6 000	16 400
Menot yhteensä	4 700	5 700	6 000	16 400

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kvanttitietokoneen maksatukset	300
Yhteensä	300

2022 talousarvio	4 700 000
2021 talousarvio	4 400 000
2020 tilinpäätös	2 200 000

49. Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 101 303 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisavustuksena yhtiölle Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (761/2014) mukaisena rahoituksena Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n strategiseen, muuhun kuin liiketaloudellisilla perusteilla tapahtuvaan toimintaan.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena ja se voidaan maksaa enakkona.

Selvitysosa: Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tehtävänä on riippumattomana tutkimuslaitoksena edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa. Yhtiö harjoittaa soveltaavaa tutkimusta ja teknologian kehittämistä sekä näihin liittyvää ennakointitoimintaa, toimii kansallisena metrologialaitoksena, ylläpitää ja kehittää kansallista metrologiajärjestelmää, mittanormaalijärjestelmää ja kalibrintipalvelua sekä harjoittaa metrologian strategista tutkimusta.

Määrärahaa kohdennetaan Suomen elinkeinorakennetta uudistavien alojen sekä kansainvälisesti merkittävien innovaatioekosysteemien kehittämiseen. VTT:n tavoitteena on ratkaista yhdessä asiakkaiden ja muiden tutkimuskumppanien kanssa suurimpia yhteiskunnallisia haasteita ja luoda siten kestävää kasvua, työpaikkoja ja hyvinvointia. Näitä haasteita ovat ilmastonmuutos, resurssien riittävyys, yhteiskunnan kokonaisturvallisuus, teollisuuden uudistuminen sekä terveellisen elämän ja hyvinvoinnin edellytykset. Määrärahalla tuetaan myös etenemistä kohti hiilineutraaliutta kansallisella ja EU-rahoituksella.

Strategisesti erityisen tärkeässä tutkimuksessa valtion tuki on 100 %.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
— Suomalaiset innovaatiot, joiden kehittämisessä ja kaupallistamisessa VTT:llä merkittävä rooli (% , 5 v. liukuva ka.)	27	26	26—28
— VTT:n kanssa toteutettu hanke edisti asiakkaiden kytkeytymistä kansainvälisiin verkostoihin (%)	45	45	> 44

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
— Tuottavuus (kokonaistuotot henkilötyövuotta kohden, 1 000 euroa)	123	124	124
— Maksullisen toiminnan tuotot (milj. euroa)	64,8	62,3	67

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Yleisavustus perusrahoitukseen			83 068
Arvonlisäveromenot			18 000
Yleisavustus Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) fuusiotutkimuksen koordinaatiotehtävä			160
Yleisavustus jäsenmaksuihin			75
Yhteensä			101 303

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kertaluonteinen lisäpanostus ilmastoneutraalisuuden vauhdittamiseen			-5 000
Määräaikainen kiertotalouden investointi- ja innovaatiotuki (HO 2019 kertaluonteinen)			-3 000
Yhteensä			-8 000

2022 talousarvio	101 303 000
2021 talousarvio	109 303 000
2020 tilinpäätös	107 703 000

50. Valtionavustus kuluttajajärjestölle (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 322 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry:n toiminnan tukemiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry on kuluttajien etujärjestö, joka neuvoo kuluttajia sekä jakaa ja välittää kuluttajatietoa.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Valtionavustus Kuluttajaliitolle (HO 2019)	100
Yhteensä	100
2022 talousarvio	1 322 000
2021 talousarvio	1 222 000
2020 tilinpäätös	1 122 000

51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 572 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) merimiespalvelulain (447/2007) nojalla merimiesten hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitettujen palvelujen valtionosuuden maksamiseen
- 2) valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista annetun lain (1068/2013) nojalla työnantajille maksettaviin merimiesten matkakustannuksiin
- 3) merimiespalveluihin, joiden rahoitus muodostuu merimiespalvelulain (447/2007) 6 §:ssä tarkoitettusta valtio-osuudesta ja lakkautettua lästimaksumäärästä vastaavasta maksuosuudesta

Selvitysosa: Merimiespalvelutoimisto toimii työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä. Merimiespalvelutoimiston toimintaa rahoitetaan suomalaisilla aluksilla työskenteleviltä työntekijöiltä ja heidän työnantajiltaan perittävillä merimiesten palvelumaksuilla, joiden molempien suuruus on 1/1000 alukselta saaduista ja maksetuista tuloista. Valtion osuus merimiespalvelutoimiston rahoituksesta on 50 %. Valtion osuus merimiespalvelutoimiston rahoituksesta vastaa työnantajien ja työntekijöiden maksuosuutta. Tämän lisäksi valtion varoista katetaan erillinen maksuosuus, jonka määrä vastaa kumotusta laivalästimaksumäärästä merimiespalvelutoimistolle maksettua osuutta (492 000 euroa).

Toimiston tehtävänä on kerätä palvelumaksut sekä edistää merimiesten opinto- ja aikuiskasvatustoimintaa sekä merimiespalvelukeskusten perustamista kotimaahan ja ulkomaille, järjestää ja ohjata merimiesten liikunta- ja kulttuuritoimintaa sekä muuta virkistys- ja vapaa-ajantoimintaa, tarjota merimiehille kirjasto- ja tietopalveluja, parantaa merimiesten tiedotustoimintaa, yhteydenpitoa ja viestintäpalveluita sekä kehittää merimiespalvelutoimintaa siten, että merimiesten mahdollisuudet osallistua yhteiskuntaelämään paranevat.

Valtio korvaa suomalaisella aluksella työskentelevän työntekijän kotimatkoista varustamoille syntyneistä kustannuksista 50 %. Korvattavat kustannukset käsittävät välittömät matkakustannukset, työntekijän ylläpitokustannukset matkan aikana ja matkan järjestämisestä syntyneet kustannukset.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Valtion osuus merimiespalvelutoimiston menoista	1 072 000
Valtion osuus merimiesten matkakustannuksista	1 500 000
Yhteensä	2 572 000

2022 talousarvio	2 572 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	2 572 000
2020 tilinpäätös	2 446 962

53. Matkustajien paluukuljetukset ja korvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (921/2017) mukaisesti matkustajien paluukuljetusten ja korvausten maksamiseen matkapalveluyhdistelmien tarjoajien maksukyvyttömyystapauksissa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Valtio korvaa matkustajien paluukuljetuksia ja maksaa korvauksia, mikäli matkapalveluyhdistelmien tarjoaja on maksukyvytön. Valtio voi maksaa paluukuljetusten kustannukset, mikäli se on matkustajien nopean paluukuljetuksen vuoksi välttämätöntä. Lisäksi valtio voi maksaa myös muita matkustajien saatavia, jos matkapalveluyhdistelmien tarjoajan asettama vakuus ei riitä kaikkien saatavien maksamiseen tai niiden maksaminen vakuuksista kestää kohtuuttoman kauan. Paluukuljetusten kustannukset ja matkustajille maksetut korvaukset korvataan valtiolle matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta annetun lain (922/2017) mukaisesti asetetuista vakuuksista, niihin perustuvista kiinteistä maksuista sekä matkanjärjestäjiltä kerättävällä veroluontoisella maksulla, jonka suuruus on 0,024 % matkapalveluyhdistelmien myynnin liikevaihdosta. Maksuilla varaudutaan tilanteisiin, joissa valtio tulee korvausvelvolliseksi eikä valtion maksamia korvauksia saada perittyä takaisin vakuuksista. Lisäksi peritään vakuusmäärään perustuvaa kiinteää maksua. Maksut tuloutuvat momentille 11.19.09, jolle arvioidaan kertyvän 650 000 euroa v. 2022.

2022 talousarvio	400 000
2021 talousarvio	400 000
2020 tilinpäätös	400 000

54. Korvaukset matkustajille matkapakettien peruuntumisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (921/2017) mukaisesti matkapakettien peruuntumisesta johtuvien korvausten maksamiseen matkustajille.

Selvitysosa: Matkustajille korvataan matkanjärjestäjän konkurssitapauksessa saatavat, jotka matkanjärjestäjä on velvollinen palauttamaan tilanteessa, jossa matkapaketin peruutuksen syynä on koronaepidemia. Korvauksen edellytyksenä on, ettei saatavaa voida korvata matkanjärjestäjän asettamista vakuuksista.

Matkustaja esittää Kilpailu- ja kuluttajavirastolle vaatimuksen korvauksen saamiseksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun matkanjärjestäjä asetetaan konkurssiin. Kilpailu- ja kuluttajavirasto tekisi päätöksen korvauksen maksamisesta.

Tavoitteena on kaikkien kuluttajien tasavertaisen aseman turvaaminen matkanjärjestäjän konkurssitilanteessa, joissa matkanjärjestäjällä on lakiin perustuva velvollisuus palauttaa matkustajien maksamat ennakkomaksut tai niitä vastaavien matkakuponkien arvo. Lisäksi pyritään tekemään matkakuponkien vastaanottamisesta kuluttajille houkutteleva ja luotettava vaihtoehto hinnan palautukselle rahana.

2022 talousarvio	3 000 000
2021 talousarvio	3 000 000
2020 tilinpäätös	7 133

66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 17 714 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien suorittamiseen
- 2) erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 3) kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Pohjoismainen ydinturvallisuusalan yhteistyö	360 000
Kansainvälisen Atomienergiajärjestön (IAEA) jäsenmaksu	1 220 000
OECD:n energia-alan järjestöjen toimintaan liittyvät maksut ja rahoitusosuudet	753 000
Suomen osuus Kansainvälisen Atomienergiajärjestön (IAEA) teknisen avun ja yhteistyön rahastoon	434 000
Euroopan energiaperuskirjan sihteeristökulut	44 000
Kansainvälisen Atomienergiajärjestön (IAEA) IPPAS tarkastus	130 000
Euroopan avaruusjärjestön (ESA) jäsenmaksu, osuudet eläkemaksuista ja uudesta pääkonttorista aiheutuvista kustannuksista	3 933 000
Suomen maksuosuus ESA:n tiedeohjelmasta	7 882 000
Guianan avaruuskeskuksen maksut	794 000
Kansainvälisen työjärjestön (ILO) jäsenmaksu	1 700 000
Kansainvälisen uusiutuvan energian järjestön (IRENA) jäsenmaksu	110 000
Muut kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja OECD:n maksuosuudet	354 000
Yhteensä	17 714 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Euroopan avaruusjärjestön maksut (siirto momentilta 32.20.40)	495
Yhteensä	495

2022 talousarvio	17 714 000
2021 talousarvio	17 219 000
2020 tilinpäätös	16 236 000

95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ryhmäkannelain (444/2007) mukaisesta ryhmäkanteesta aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen maksamiseen
- 2) kilpailulaissa (948/2011) tarkoitetuissa oikeusprosesseissa Kilpailu- ja kuluttajaviraston vastapuolelle maksettavaksi määrättyjen oikeudenkäyntikulujen maksamiseen
- 3) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013), sähkömarkkinalaissa (588/2013) ja maakaasumarkkinalaissa (508/2000) tarkoitetuissa oikeusprosesseissa Energiaviraston vastapuolelle maksettavaksi määrättyjen oikeudenkäyntikulujen maksamiseen
- 4) säätölaissa (487/2015) tarkoitettuun säätövalvonnan oikeusprosessissa Patentti- ja rekisterihallituksen vastapuolelle maksettavaksi määrättyjen oikeudenkäyntikulujen maksamiseen
- 5) eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016), maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999), eräiden rakennustuotteiden hyväksynnästä annetussa laissa (954/2012), pelastustoimen laitteista annetussa laissa (10/2007), vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994), vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa laissa (387/2013), tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetussa laissa (1005/2008), jätelaissa (646/2011), jalometallituotteista annetussa laissa (1029/2000), kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011), lelujen turvallisuudesta annetussa laissa (1154/2011), kemikaalilaissa (599/2013), kasvinsuojeluaineista annetussa laissa (1563/2011), kosmeettisista valmisteista annetussa laissa (492/2013), ympäristönsuojelulaissa (527/2014), vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun laissa (390/2005), kaivoslaissa (621/2011), painelaitelaissa (1144/2016), hissiturvallisuuslaissa (1134/2016), sähköturvallisuuslaissa (1135/2016), vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetussa laissa (920/2005), konttilaissa (762/1998) sekä mittauslaitelaissa (707/2011) tarkoitetuissa oikeusprosesseissa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston vastapuolelle maksettavaksi määrättyjen oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan ryhmäkanneprosessista valtiolle aiheutuvia oikeudenkäyntikuluja, joita syntyy jos kuluttaja-asiamies häviää ajamansa kanteen. Lisäksi momentilta voidaan maksaa Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Energiaviraston, Patentti- ja rekisterihallituksen sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvontatehtävien hoitamisesta aiheutuvia oikeudenkäyntikuluja, jotka on määrätty maksettavaksi vastapuolelle silloin, kun valvontaviranomaisen on hävinnyt asian.

2022 talousarvio	50 000
2021 III lisätalousarvio	75 000
2021 talousarvio	50 000
2020 tilinpäätös	120 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

Selvitysosa: Elinkeino-, innovaatio- ja energiapolitiikoilla edistetään elinkeinoelämän uudistumista ja kansainvälisen kilpailukykyyn vahvistumista sekä laajemmin yhteiskunnan kehittymistä hiilineutraaliksi. Tämä edellyttää uusia toimenpiteitä sekä julkisen sektorin ja yritysten tiivistä vuorovaikutusta. On kehitettävä uusia ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluja sekä otettava käyttöön tuotantotapoja, joilla teollisuuden prosessit voidaan muuttaa vähähiilisiksi. Tähän panostamalla yritykset voivat tarjota kotimaisiin vahvuuksiin perustuvia ympäristöllisesti kestäviä ratkaisuja, joiden kysyntä maailmanmarkkinoilla on kasvamassa.

Siirtymistä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa vauhditetaan investoimalla uusiutuviin energialähteisiin, edistämällä resurssitehokkuutta (energia- ja resurssitehokkuus) sekä lisäämällä uusiutuvan energian osuutta energian käytössä. Vä-

hähiilisyttä ja päästöttömän energiajärjestelmän luomista tukevat politiikkatoimet mahdollistavat talouden kestäväen kehityksen.

Innovaatiojärjestelmän uudistamista jatketaan ottaen huomioon hallitusohjelman linjaukset sekä viimeaikaisten arviointien suositukset. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tiekartan toimenpiteillä parannetaan suomalaisen tki-ympäristön globaalia vetovoimaa ja kannustetaan tki-investointien lisäämiseen Suomessa. Yritysten, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen pitkäjänteistä tki-yhteistyötä vahvistetaan kumppanuusmallilla. Tällä lisätään tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan laatua ja vaikuttavuutta ja tuetaan kansainvälisesti kilpailukykyisten innovaatiokeskittymien ja ekosysteemien muodostumista Suomeen. Tutkimus- ja innovaatorahoitusta suunnataan yhteiskunnan ja elinkeinoelämän uudistumisen kannalta keskeisille aloille ja lupaaviin kasvumahdollisuuksiin. Tiekartan toimenpiteillä tuetaan myös tutkimustoiminnan tulosten ja innovaatioiden kaupallistamista ja sen edellytyksiä. Yrityksiä kannustetaan uudistamiseen hyödyntäen uutta teknologiaa ja uusia arvonluonnin lähteitä.

Politiikan toimintatapoja ja keinoja uudistetaan mm. hyödyntämällä digitalisaatiota, toteuttamalla kokeiluja, kehittämällä säädösympäristöä sekä rakentamalla hallinnonalarajat ylittäviä kehittämistoimia ja ohjelmakokonaisuuksia.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti tulosalueelle seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

	2020 arvio/toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Ilmastotavoitteet toteutuvat			
— Päästökaupan ulkopuoliset kasvihuonekaasupäästöt (Mt CO ₂ ekv.)	29	29	28
Investoinnit Suomessa lisääntyvät			
— Teollisuuden kiinteät investoinnit (mrd. euroa)	4,08	4,64	5,10
— Suorien ulkomaisten sijoitusten kanta / BKT (%)	32	33	> 33
Innovaatiotoiminta vahvistuu			
— Yritysten t&k-investoinnit, volyymien vuotuinen kasvu (%)	1,60	> 2,0	> 3,0

20. Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) energian tehokkaan käytön ja uusiutuvien energianlähteiden käytön edistämiseen, kehittämishankkeisiin ja selviytyksiin sekä informaatio- ja neuvontatoimintaan
- 2) energiaterhokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevaan sääntelyn valmisteluun, kansalliseen toimeenpanoon ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Selvitysosa: Momentilta rahoitettavia toimenpidekokonaisuuksia ovat energiaterhokkuusdirektiivin ja -sopimusten sekä energiakatselmusjärjestelmän toimeenpano, EU-laajuisten tuotteiden energiaterhokkuusvaatimuksien aikaansaaminen, kuluttajien energiataloudelliseen käyttäytymiseen vaikuttaminen ja uusiutuvan energian käytön edistäminen sekä vaikutusten arviointi ja kansainväliset raportointivelvoitteet ja yhteishankkeet.

Toiminnalla kootaan, jalostetaan ja jaetaan tietoa sekä kehitetään menetelmiä ja vauhditetaan uuden teknologian käyttöönottoa yhteistyössä kuntien, yritysten ja toimialajärjestöjen kanssa, hyödyntäen myös kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia. Laajoille kuluttajaryhmille suunnatussa energian tehokkaaseen käyttöön ja uusiutuviin ener-

gialähteisiin liittyvässä neuvonta- ja tiedotustoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa sekä tuetaan alueellisia toimijoita.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2030 tavoite
Energian loppukäyttö (TWh)	280	< 295	< 294	< 290
Kumulatiivinen energiansäästö vuodesta 2021— (TWh)	—	> 24	> 45	> 130

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Informaatio- ja neuvontatoiminta	800 000
Energiatehokkuussopimusjärjestelmä	600 000
Energiakatselmusjärjestelmä	200 000
Uusiutuvan energian käytön edistäminen	250 000
Seuranta, vaikutusten arviointi ja kv-raportointi	600 000
EU-kehityshankkeet ja taustaselvitykset	50 000
Yhteensä	2 500 000
2022 talousarvio	2 500 000
2021 talousarvio	3 420 000
2020 tilinpäätös	4 420 000

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 391 811 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2022 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 338 538 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2021 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2022 enintään 20 000 000 eurolla.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää:

1) valtionavustuslain (688/2001), valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014), Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) sekä Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä työelämän kehittämishankkeisiin

2) valtion budjettitalouden organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tai tiedon levittämistä tekevien organisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin sekä niiden valmisteluun, osaamisen ja strategisten toimintaedellytysten kehittämiseen sekä kansainvälisille organisaatioille maksettaviin jäsen- ja ohjelmamaksuihin

3) valtion budjettitalouden organisaatioiden sekä kunnallisten ja muiden julkisten organisaatioiden julkisen toiminnan innovatiivisiin ja työelämän kehittämishankkeisiin

- 4) julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä määriteltyjen hankintayksiköiden julkisen toiminnan laatua ja kustannustehokkuutta kohottaviin innovaatioihin liittyvien julkisten hankintojen (innovatiiviset julkiset hankinnat) valmisteluun ja toteutukseen
- 5) kansainvälisille organisaatioille innovaatioyhteistyön ja -ohjelmien jäsen- ja osallistumismaksuihin
- 6) kansallisiin ja Euroopan unionin rahoitusosuuksiin eurooppalaisissa yhteistyöhankkeissa
- 7) valtionavustuslain (688/2001), yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1734/2015) ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisesti kansainvälistymistä edistävien toimien toteuttamiseen
- 8) yritysten materiaalikatselmusten kehittämisen yhteydessä suoritettaviin avustusluonteisiin vähämerkityksisiin kustannusosuuksiin, jotka liittyvät yritysten materiaalikatselmuskokeiluihin
- 9) valtionavustuslain (688/2001) ja valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) mukaisesti Euroopan yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin, joiden tukemisen Euroopan komissio on erillisen ilmoituksen perusteella hyväksynyt sisämarkkinoille soveltuvaksi
- 10) valtionavustuslain (688/2001) ja Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) sekä maksuhyvityksestä audiovisuaalisiin tuotantoihin annetun valtioneuvoston asetuksen (1138/2020) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille Suomessa tapahtuvaan audiovisuaalisten teosten käsikirjoittamiseen, kehittämiseen, tuotannon ja levityksen kustannuksiin sekä myynnin edistämiseen. Avustusta voidaan myöntää myös ulkomaisille toimijoille.
- 11) valtionavustuslain (688/2001), kiertotalouden ja kestävän vihreän kasvun edistämiseen myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1197/2020) sekä Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille myönnettävään kiertotalouden investointi- ja innovaatiotukeen.

Momentilta voidaan maksaa rahoitustoimintaan liittyvien tavanomaisten ennakoiden lisäksi ennakoita Business Finland Oy:lle sen myöntämistä avustusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonnalisäveromenot maksetaan momentilta 32.01.29.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitusta kohdistetaan erityisesti elinkeinorakenteiden uudistamista nopeuttaviin riskipitoisiin hankkeisiin. Rahoituksella kannustetaan organisaatioita tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä yhteisiin ohjelmiin, joiden avulla pyritään nopeuttamaan kehitystä sekä kasvattamaan jalostusarvoa ja tuottavuutta sekä edistämään työelämän kehitystä. Rahoituksella kannustetaan uusien miljardiluokan ekosysteemien syntymistä Suomeen. Rahoitusta myönnettäessä otetaan huomioon rahoituksen vaikutus hankkeen toteutukseen, hankkeen vaikuttavuus, tavoiteltava liiketoiminta sekä kehitettävän innovaation tai osaamisen uutuusarvo, tulosten hyödyntäminen, käytettävät voimavarat, taloudelliset edellytykset ja verkottuminen sekä hankkeiden välilliset vaikutukset elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.

Rahoitusta voidaan myöntää myös Euroopan yhteistä etua koskeville tärkeille hankkeille (Important Projects for Common European Interest, IPCEI) sekä kiertotalouden innovaatio- ja investointihankkeille.

Eurooppalaisia yhteistyöhankkeita koskevia menoja vastaava EU:n rahoitusosuus ko. hankkeisiin on merkitty momentille 12.32.99.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Business Finland tukee talouden kasvua edistämällä asiakkaidensa kehittämistä globaalisti erittäin menestyviksi yrityksiksi			
— Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus (%-yksikköä)	-	> 1	> 1
— Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin tki-rahoitus (vientikerroin)	39	> 20	> 20
Business Finland edistää kestävästä kehitystä auttamalla asiakkaitaan kestävien ratkaisujen ja toiminnan kehittämisessä			
— Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävästä kehityksen edistämiseen (%)	-	> 50	> 50
Business Finland vahvistaa kilpailukykyä kannustamalla asiakkaitaan liiketoiminnan rohkeiksi uudistajiksi			
— Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen tki-panostusten kasvu (%)	4,7	> 5,9	> 6
— Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus (kpl)	12	5	5

Valtuuden ja määrärahan käytön arvioitu jakautuminen (1 000 euroa)

	Määräraha	Valtuus
Avustukset tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatiotoimintaan	272 426	200 576
— alkaville yrityksille		64 744
— pk-yrityksille		63 622
— suuryrityksille		72 210
Julkisen tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus	92 832	111 409
Euroopan avaruusjärjestön (ESA) vapaaehtoiset ohjelmamaksut	17 053	17 053
Audiovisuaalisen tuotantotuen jatkaminen	9 500	9 500
Yhteensä	391 811	338 538

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	330 712	154 088	58 312	14 851	1 565	559 528
Vuoden 2022 sitoumukset	61 099	118 590	88 078	37 637	33 134	338 538
Menot yhteensä	391 811	272 678	146 390	52 488	34 699	898 066

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Arviomäärärahan tarkistus						-12 050
Audiovisuaalisen tuotantotuen jatkaminen vuodelle 2022 (HO 2019 kertaluonteinen)						9 500
AV-kannustinjärjestelmä (määrärahasiirron loppuminen momentilta 29.10.20)						-250
AV-kannustinjärjestelmä (määrärahasiirron loppuminen momentilta 29.80.31)						-500
AV-tuotantokannustin						1 250

Euroopan avaruusjärjestön maksut (siirto momentille 32.01.66)	-495
Koronarahoituksen maksatukset	-180 000
Kumppanuusmallin pilotointi	-3 000
Maksatusten tarkistus	3 138
Maksatusten tarkistus (korona-avustukset)	36 000
Miljardiluokan ekosysteemit ja innovaatiot (HO 2019)	8 400
Suurten yritysten veturiyrittäjä-kampanja	6 000
Talent Explorer (HO 2019)	1 500
Teollisuusvetoiset innovaatioekosysteemit	6 000
Yhteensä	-124 507

Määräraha on osittain kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	391 811 000
2021 III lisätalousarvio	21 376 000
2021 talousarvio	516 318 000
2020 tilinpäätös	979 578 106

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 121 000 000 euroa.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää energiatauen myöntämisen yleisistä ehdoista annettujen valtioneuvoston asetusten (1063/2012 ja 1098/2017) mukaisesti:

- 1) investointeihin ja selvityksiin, jotka tukevat uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista taikka niihin liittyvää uuden teknologian käyttöönottoa
- 2) liikenteen biopolttoaineiden tuotantoon tai käyttöön liittyvän teknologian demonstraatiohankkeisiin.

Lisäksi määrärahaa ja valtuutta saa käyttää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan rahoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1444/2014) mukaisesti liikenteen biopolttoaineiden tuotantoon tai käyttöön liittyvän teknologian pilotointihankkeisiin sekä selvityksiin, jotka liittyvät liikenteen biopolttoaineiden ympäristö- ja kansantaloudellisiin vaikutuksiin tai biopolttoaineisiin liittyvään uuteen teknologiaan.

Määrärahaa saa käyttää liikenteen biopolttoaineiden hyödyntämiseen liittyvistä selvityksistä aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 95 000 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2021 myöntämismäärä on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2022 enintään 12 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Energiatuki on osa taloudellista ohjausta, jolla energiajärjestelmää pyritään ohjaamaan tehokkaampiin ja ilmaston sekä ympäristön kannalta parhaisiin ratkaisuihin. Energiatukea tarvitaan erityisesti uuden teknologian käyttöönoton ja kaupallistumisen edistämiseen, uusiutuvaan lämmöntuotantoon, pienimuotoiseen sähköntuotantoon ja liikenteen biopolttoaineiden käytön lisäämiseen sekä energiatehokkuusinvestointien (sis. sähköinen liikenne ja veteknologia) tukemiseen. Määrärahaa voidaan käyttää EU:n strategiseen energiateknologiasuunnitelmaan sisältyvien Suomessa toteutettavien isojen demonstraatiolaitosten tukemiseen. Myös liikenteen biopolttoaineiden ja muiden uu-

siutuvien energialähteiden tuotannon ja käytön edistäminen tavoitteiden mukaiselle tasolle Suomessa edellyttää energiatukipanosten kohdentamista uuden teknologian pilotointi- ja demonstraatiohankkeisiin sekä polttoaineiden hankinta-, tuotanto- ja käyttöketjujen vaikutusten arviointiin ja vaihtoehtoisten polttoaineiden standardointityöhön.

Energiatukea kohdennetaan myös suurten kaupunkien lämmittämisen vähähiilisyttä edistäviin ja erityisesti myös muuhun kuin polttoon perustuviin uuden teknologian pilotointi- ja demonstraatiohankkeisiin.

Business Finland vastaa biopolttoaineiden kehitysohjelman puitteissa teknologian pilotointiin liittyvistä hankkeista ja työ- ja elinkeinoministeriö demonstraatiolaitoksille suunnattavista avustuksista.

Energiatuki on investointihankkeissa enintään 30 % ja selvityshankkeissa enintään 40 % hyväksyttävistä kustannuksista. Lisäksi tukea voidaan korottaa investointihankkeessa 10 %-yksikköä hankkeen sisältämän uuden teknologian osalta. Selvityshankkeessa vastaava korotus voidaan tehdä, kun tuki myönnetään kunnalle tai pk-yritykselle.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Uuden teknologian käyttöönotto lisääntyy energian tuotannossa ja käytössä			
Energiahuollon monipuolisuus säilyy hyvänä			
— Energiatuella myötävaikutetut investoinnit (milj. euroa)	443	640—800	380—475
— Myönnetty energiatuki (milj. euroa)	103	160	95
— Energiatuen vipuvaikutus (investoinnit/tukimäärä)	4,3	4—5	4—5

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	117 500	80 000	46 000	4 000	247 500
Vuoden 2022 sitoumukset	3 500	38 000	32 750	20 750	95 000
Menot yhteensä	121 000	118 000	78 750	24 750	342 500

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksatusten tarkistus	19 750
Yhteensä	19 750

2022 talousarvio	121 000 000
2021 talousarvio	101 250 000
2020 tilinpäätös	31 971 088

(42.) Kiertotalouden ekosysteemien ja osaamisalustojen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	1 000 000
2020 tilinpäätös	1 000 000

(43.) Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	64 200 000
2020 tilinpäätös	87 550 000

(44.) Kiertotalouden investointituki (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	1 000 000
2020 tilinpäätös	1 000 000

(45.) LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	5 532 000
2020 tilinpäätös	—

46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 026 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (364/2015) ja sen muutoksen (1109/2020) mukaisiin avustuksiin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 15 000 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2021 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2022 enintään 20 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahaa on tarkoitus myöntää rekisteröidyille laivanrakennusyrityksille, laivankorjausyrityksille tai laivakonversioyrityksille uuden alustyyppin kehittämiseen ja suunnitteluun, aluksen innovatiivisiin osiin, jotka voidaan erottaa aluksesta erillisinä osioina sekä innovatiivisiin tuotanto-, suunnittelu- ja logistiikkamenetelmien kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	15 026	13 000	4 750	5 000	2 000	39 776
Vuoden 2022 sitoumukset	-	4 000	8 000	3 000	-	15 000
Menot yhteensä	15 026	17 000	12 750	8 000	2 000	54 776

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksatusaikataulun muutokset	-659
Yhteensä	-659

2022 talousarvio	15 026 000
2021 III lisätalousarvio	4 900 000
2021 talousarvio	15 685 000
2020 tilinpäätös	13 487 729

(47.) Sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	8 000 000
2020 tilinpäätös	7 400 000

48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 309 611 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetussa lain (1396/2010) mukaisesti:

- 1) syöttötariffin (tuulivoima, biokaasu, puupolttoaineet) maksamiseen
- 2) metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuen (tuotantotuen ja sen korotuksena maksettavan kaasutinpreemion) maksamiseen
- 3) tarjouskilpailuun perustuvan preemiotuen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Tuotantotuella tuetaan syöttötariffijärjestelmään hyväksytyyn voimalaitoksen tuulivoimaan, biokaasuun, metsähakkeeseen tai puupolttoaineeseen perustuvaa sähkön tuotantoa. Tuulivoiman, biokaasu- ja puupolttoainesähkön tuottajille maksetaan syöttötariffijärjestelmässä tukena laissa asetetun tavoitehinnan ja sähköpörssissä toteutuneen kolmen kuukauden Suomen aluehinnan keskiarvon erotus (syöttötariffijärjestelmä) sekä metsähakesähkön tuottajille päästöoikeuden hinnan ja turpeen veron mukaan muuttuvaa tukea. Biokaasu- ja puupolttoainesähkön tuottajille maksetaan lisäksi syöttötariffin korotuksena lämpöpreemiota yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa sekä metsähakesähkön tuottajille syöttötariffin korotuksena kaasutinpreemiota kaasutettaessa metsähaketta kaasuttimessa pölypolttokattilan polttoaineeksi.

Vuonna 2018 pidettiin kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti teknologianeutraali tarjouskilpailu uusiutuvan energian tuesta. Tukea myönnettiin seitsemälle hankkeelle, joiden yhteenlaskettu sähkön tuotantomäärä vuodessa on 1,36 TWh. Tuki maksetaan preemiona (keskihinta 2,49 euroa/MWh) voimalaitoskohtaisesti enintään 12 vuoden ajan tuotannon aloittamisesta. Preemion enimmäismäärä maksetaan sähkön kolmen kuukauden markkinahinnan keskiarvon ollessa enintään 30 euroa/MWh. Hyväksytyjen hankkeiden enimmäistukimäärä on 3,5 milj. euroa vuodessa. Vuonna 2022 tukea arvioidaan maksettavan yhteensä 2,2 milj. euroa.

Euroopan unionin tavoitteena oli nostaa uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin energian loppukulutuksesta vuoteen 2020 mennessä. Suomelle asetettu tavoite oli 38 %.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu, ns. RED II) määrittelee, että jäsenmaiden on varmistettava yhteisesti, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus on vähintään 32 % unionin energian kokonaisloppukulutuksesta v. 2030. Jäsenvaltioiden on asetettava kansalliset panoksensa, jotta ne voivat yhteisesti saavuttaa unionin yleistavoitteen. Suomi on toimittanut komissiolle luonnoksen kansallisesta energia- ja ilmastosuunnitelmastaan, jossa se on ilmoittanut tavoittelevansa 51 prosentin uusiutuvan energian osuutta v. 2030.

Tuotantotuki ja tavoitehinnat

Tuulivoiman, biokaasusähkön ja puupolttoainesähkön tavoitehinnat (euroa/MWh)	83,50
Biokaasusähkön lämpöpreemio sähkön ja lämmön yhteistuotannossa (euroa/MWh)	50,00
Puupolttoainesähkön lämpöpreemio sähkön ja lämmön yhteistuotannossa (euroa/MWh)	20,00
— enintään vuodessa/puupolttoainesähköä tuottava voimalaitos (euroa)	750 000
Metsähakesähkön tuottajille maksettava, päästöoikeuden hinnan ja turpeen veron mukaan muuttuva tuotantotuki (enintään euroa/MWh, kun 3 kuukauden päästöoikeuden keskihinta enintään 10 euroa/t ja turpeen vero 1,90 euroa/MWh)	18,00

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

- Suomi saavuttaa uusiutuvalla energialle asetetut tavoitteet
- Tukiohjelma edesauttaa Suomen muuttumista vähähiiliseksi yhteiskunnaksi.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Tuulivoimalat	304 308 000
Biokaasuvoimalat	2 968 000
Metsähakevoimalat	0
Puupolttoainevoimalat	135 000
Preemiotuki	2 200 000
Yhteensä	309 611 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Muutokset päästöoikeuden ja sähkön markkinahinnassa sekä turpeen verossa ja tuulivoimakapasiteetin rajoittamisessa	26 808
Yhteensä	26 808

2022 talousarvio	309 611 000
2021 talousarvio	282 803 000
2020 tilinpäätös	324 389 666

(49.) Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 I lisätalousarvio	6 832 000
2021 talousarvio	4 150 000

(66.) Siirrot EU:n innovaatorahastoon (arviomääräraha)

2020 tilinpäätös	53 352 920
------------------	------------

83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 243 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988), Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014), valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) sekä Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille:

1) tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan

2) pääosin nuoria innovatiivisia yrityksiä palvelevien yrityskiihdyttämöjen ja riskipääomarahastoa kokoavien yritysten toiminnan käynnistämiseen.

Mikäli hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy tai epäonnistuu, Business Finlandilla on lainansaajan hakemuksesta oikeus luopua lainasaatavasta tai muutoin muuttaa lainan ehtoja valtioneuvoston asetuksessa (1444/2014) tarkemmin määritellyllä tavalla.

Lainat myönnetään pääsääntöisesti vakuutta vaatimatta. Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona.

Valtiokonttorilla on oikeus sopia lainansaajan kanssa aiemmin myönnettyjen pääomalainojen ja niille kertyneiden korkojen muuttamisesta vieraan pääoman ehtoisiksi lainoiksi osakeyhtiölain (624/2006) mukaisesti. Valtiokonttori voi myös sopia lainojen erääntymisestä tällaisten muutosten yhteydessä. Muutos voidaan tehdä vain muiden velkojien suostumuksella.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 uusia lainoja saa myöntää enintään 146 823 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2021 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2022 enintään 20 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Lainoilla kannustetaan yrityksiä ja muita yhteisöjä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä yhteisiin teknologia-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-ohjelmiin, joiden avulla pyritään nopeuttamaan kehitystä sekä kasvattamaan jalostusarvoa ja tuottavuutta.

Lainat myönnetään enintään 10 vuodeksi. Mikäli hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy, voidaan laina-aikaa erittäin painavasta syystä pidentää enintään 20 vuoteen. Lainoista perittävän koron arvioidaan olevan 1 % v. 2022. Lainana myönnettävän käynnistystuen määrä on enintään 1 milj. euroa (nuorille innovatiivisille yrityksille enintään 2 milj. euroa) ja laina-aika enimmillään 10 vuotta.

Lainojen takaisinmaksuista saatavat tulot on merkitty momentille 15.01.04 ja korot momentille 13.01.05.

Vaikuttavuustavoitteet on esitetty momentin 32.20.40 yhteydessä.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	183 999	41 595	7 987	3 013	1 027	237 621
Vuoden 2022 sitoumukset	59 551	50 771	14 903	5 080	16 518	146 823
Menot yhteensä	243 550	92 366	22 890	8 093	17 545	384 444

Business Finlandin myöntämien lainojen lainakanta¹⁾

	2018	2019	2020
Lainakanta vuoden lopussa (milj. euroa)	970,4	1 045,7	1 126,1
Tileistä poistetut perimättä jätöt (milj. euroa)	19,1	25,9	30,6

¹⁾ Sisältää myös momentilta 32.20.87 myönnettyt lainat.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksatusten tarkistus	51 050
Maksatusten tarkistus (koronaepidemia)	-90 000
Valtuuden kertaluonteisen lisäyksen maksatukset (siirto momentille 32.40.89)	-300
Yhteensä	-39 250

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	243 550 000
2021 talousarvio	282 800 000
2020 tilinpäätös	174 205 319

87. *Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osakeyhtiölain (624/2006) mukaisten vakuudettomien pääomalainojen myöntämiseen yrityksille ja muille yhteisöille liiketoimintaekosysteemejä uudistavaan toimintaan.

Lainoja voidaan myöntää valtioneuvoston sisällyttämättömänä pääomalainana tai Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) mukaisena käynnistystukena. Mikäli laina on myönnetty käynnistystukena ja nuoren yrityksen tavoitteleva yritystoiminta epäonnistuu, lainan maksamaton pääoma ja korot voidaan poikkeustapauksessa jättää perimättä tai muutoin muuttaa lainan ehtoja valtioneuvoston asetuksessa (1444/2014) tarkemmin määriteltävällä tavalla.

Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Pääomailainoilla rahoitetaan käynnistysvaiheessa olevia yrityksiä, jotka toiminnallaan uudistavat teollisuutta ja kehittävät uusia liiketoimintaekosysteemejä. Tavoitteena on uuden, aineettoman pääoman ja osaamisen tehokkaaseen hyödyntämiseen perustuvan yritystoiminnan edistäminen talouskasvun tukemiseksi.

Rahoitettava toiminta voi liittyä esimerkiksi liiketoimintaekosysteemin operaattorin toimintaan tai tieto- tai testialustojen kehittämiseen.

Vaikuttavuustavoitteet on esitetty momentin 32.20.40 yhteydessä.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	8 250	8 000	-	-	16 250
Menot yhteensä	8 250	8 000	-	-	16 250

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksatusten tarkistus					-3 750
Yhteensä					-3 750

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	8 250 000
2021 I lisätalousarvio	11 306 000
2021 talousarvio	12 000 000
2020 tilinpäätös	17 086 657

(88.) Pääomasijoitus Ilmastorahasto Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

2020 tilinpäätös	300 000 000
------------------	-------------

30. Työllisyys ja yrittäjyys

Selvitysosa: Kestävän kasvun toteuttamiseksi työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikalla tuetaan työvoiman osaamisen kehittämistä, yritysten kansainvälistymistä ja kasvua, alkavaa yritystoimintaa sekä torjutaan työttömyyttä ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikalla kehitetään pk-yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyä ja vaikutetaan myös toimintaympäristön muutoksiin, joita aiheuttavat digitalisaatio, globalisaatio, väestön ikääntyminen sekä energiapolitiikan ja ilmastonmuutoksen tuomat haasteet.

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikalla on kiinteä yhteys elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaan. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikassa painoituksena on työttömyyden alentaminen, nopea työllistyminen ja kasvun vauhdittaminen vastaamalla yritysten työvoima- ja osaamistarpeisiin sekä luomalla edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle. Yritysten kehittymistä, rakennemuutosten hallintaa ja työurien jatkumista tuetaan toteuttamalla yritysten tarpeiden mukaista työvoimakoulutusta ja yritystoiminnan kehittämispalveluja. Työnhakijoiden osaamista päivitetään helpottamaan yritysten osaavan työvoiman saatavuutta. Uusien yritysten syntymistä edistetään starttirahalla ja antamalla alkaville yrityksille kokonaisvaltaista tukea niiden elinkaaren alkuvaiheissa neuvonnan ja koulutuksen keinoin. TE-toimiston tehtävänä on yritys- ja työnantajalähtöinen työnvälitys, joka tukee nopeaa työllistymistä ja avoimien työpaikkojen mahdollisimman tehokasta täyttämistä.

Hallitus on sitoutunut pitkäjänteiseen työhön työllisyysasteen nostamiseksi tekemällä päätöksiä, joilla voidaan saavuttaa arviolta 80 000 lisätyöllistä. Aiemmin päätetyillä työllisyyttä kasvattavilla toimenpiteillä tavoitellaan 31 000—36 000 lisätyöllistä. Hallituksen puoliväliriihessä keväällä 2021 päätetyillä työllisyystoimilla tavoitellaan 40 000—44 500 lisätyöllistä. Lisäksi hallitus on linjannut, että hallituskauden loppuun mennessä tehdään päätökset julkista taloutta 110 miljoonalla eurolla vahvistavista työllisyystoimista. Hallituksen tavoitteena on, että vuosikymmenen puolivälissä työllisyysaste on 75 %.

Puoliväliriihessä ja sitä ennen päätettyihin toimenpiteisiin sisältyy systeminen muutos kohti pohjoismaista työvoimapalvelumallia, toimenpiteet yli 55-vuotiaiden työllisyysasteen nostamiseksi, palkkatuen uudistamien ja rekrytointitukikokeilu, Välittäjä Oy:n perustaminen osatyökykyisten työllistämiseksi, työvoimapalvelujen siirto kuntiin, ohjaimotoiminnan kehittäminen, jatkuvan oppimisen uudistamistyö, kotouttaminen ja työperäinen maahanmuutto, oppisopimuskoulutuksen kehittäminen, hankintojen vauhdittaminen, työkyvyttömyyseläkkeiden ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy, työkykyohjelman laajennus sekä muut kohtaantoa ja työvoiman saatavuutta tukevat toimenpiteet. Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä ohjaa hallitusohjelman toteuttamista työllisyyden edistämiseen, työmarkkinoita koskeviin asioihin ja työlainsäädännön kehittämiseen liittyen. Keskeiset työllisyystoimet on valmisteltu työllisyyden edistämisen ministerityöryhmän alatyöryhmissä.

Myönteistä ja aktiivista kotoutumista edistetään maahanmuuttajan kielitaidon ja ammatillisten valmiuksien vahvistamisella, työllistymisen nopeuttamisella ja yhteiskunnan tuntemusta ja osallisuutta edistämällä. Kielikoulutukseen tulee päästä kolmen kuukauden kuluessa myönteisen oleskelulupapäätöksen saamisesta. Maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä tuetaan työvoimakoulutuksena toteutettavalla kotoutumiskoulutuksella.

Alkuvuodesta 2020 laajalle levinneen koronaepidemian taloudelliset vaikutukset heijastuvat vielä vuonna 2022 harjoitettavaan työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikkaan. Elvytystoimien rinnalla on välttämätöntä päättää myös rakenteellisista toimista, joilla Suomi palautetaan kriisin jälkeen kestäväen kasvun, korkean työllisyyden ja kestäväen julkisen talouden uralle.

Työvoimapalvelujen piirissä henkilöitä keskimäärin (htv) vuoden aikana (ei sisällä ESR-ohjelmasta rahoitettavia toimenpiteitä, laskentaperuste: vuoden aikana käytössä olevat määrärahat)

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Palkkatuettu työ			
— Valtionhallinto	460	500	500
— Kunnat ja kuntayhtymät	5 844	7 500	7 550
— Yksityinen sektori	11 575	13 800	14 400
Starttiraha ¹⁾	2 450	2 900	2 400
Työvoimakoulutuksen hankinta	10 902	11 600	11 400
— Ammatillinen koulutus	4 347	5 300	5 100
— Kotoutumiskoulutus	6 555	6 300	6 300
Valmennukset	4 006	2 400	3 950
Yhteensä	35 237	38 700	40 200
Työkokeilut	5 932	8 500	6 000
Yhteensä	41 169	47 200	46 200

¹⁾ Starttirahan ja työvoimakoulutuksen volyyymeissa on mukana ainoastaan työ- ja elinkeinoministeriön työllisyysmäärärahoista rahoitettava starttiraha ja työvoimakoulutus.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti tulosalueelle seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto paranee			
— Työttömyyden keskimääräinen kesto (vkoa)	41	47	45
Työttömyysjaksot lyhenevät			
— Virta yli 3 kk työttömyyteen (%)	37,9	< 40	< 38

Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

Alueiden kehittäminen on valtion, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa laaja-alaista ja monitasoista toimintaa, joka perustuu alueiden erilaisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin. Aluekehittämisessä eri toimijoiden tavoitteita ja toimenpiteitä tarkastellaan kokonaisuutena sekä valtakunnallisesta että alueiden näkökulmasta.

Alueiden kehittämisen tavoitteena on edistää alueiden kestävä kasvua ja kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja elinympäristön laatua. Alueiden kehittämistoimintaa suuntaavat alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain lisäksi valtioneuvoston hallituskaudeksi määrittelemät alueiden kehittämisen painopisteet (*aluekehittämispäätös*) ja maakuntien liittojen valmistelemat maakuntaohjelmat. Näitä kansallisia tavoitteita tuetaan EU:n ohjelmakausille 2014—2020 ja 2021—2027 laadittujen ohjelmien toteutuksella.

Valtioneuvoston aluekehittämispäätös vuosille 2020—2023 sisältää viisi painopistettä, jotka ovat ilmastomuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet, uudistuva elinkeinoelämä ja tki-toiminnan vauhdittaminen, osaaminen ja sivistys aluekehityksen voimavarana, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä eriarvoistumisen ehkäisy. Ministeriöt huomioivat aluekehittämispäätöksen tavoitteet omassa ja hallinnonalansa toimissa.

Maakuntien liitot huomioivat aluekehittämispäätöksen omassa strategia- ja ohjelmatyössään ja toteuttavat päätöstä yhdessä kaupunkien, kuntien sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien toimijoiden kanssa. Aluekehittämisen painotukset ja tavoitteet maakunnissa määritellään maakuntaohjelmassa. Pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuva maakuntaohjelma tarkentaa maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa lähivuosina. Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista.

Valtakunnan tasolla aluekehittämisen kokonaisuudesta vastaavan työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii valtioneuvoston asettama alueiden uudistumisen neuvottelukunta, joka yhteensovittaa ja linjaa alueiden kehittämisen strategista kokonaisuutta ja vaikuttavuutta. Neuvottelukunnan keskeisiä tehtäviä on seurata valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen toteuttamista, edistää valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä, ennakoida ja seurata aluekehitystä ja käsitellä alueiden kehittämiseen liittyviä keskeisiä uudistuksia.

Pääosa alueellisista kehittämistoimista kanavoituu ELY-keskusten kautta. Kullekin ELY-keskukselle sekä aluehallintovirastolle laaditaan hallituskaudeksi tulossopimus, jota tarkistetaan vuosittain. Tulossopimus perustuu aluehallintovirastoille ja ELY-keskuksille laaditussa yhteisessä strategia-asiakirjassa asetettuihin yleisiin tavoitteisiin ja päämääriin sekä alueen maakuntaohjelmiin.

Aluekehittämisen lähtökohtana ovat alueiden ja kaupunkien vahvuudet ja erityispiirteet. Kaupungit ovat kasvun vauhdittajia sekä olennainen osa aluekehittämistä ja niiden vahvuuksia tulee hyödyntää aluekehittämisselityksen vahvistamiseksi. Monimuotoinen, vuorovaikutukseen ja kumppanuuteen perustuva kaupunkipolitiikka huomioi haasteita ja kehitysedellytyksiltään eroavat kaupungit. Kaupunkikehittämistä toteutetaan sekä EU:n tasolla että kansallisesti. Sopimuksellisuus ja kumppanuus ovat alue- ja kaupunkikehittämisen keskeisiä elementtejä.

"Kestävä kasvua ja työtä 2014—2020" Suomen rakennerahasto-ohjelma sisältää sekä Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) että Euroopan sosiaalirahaston (ESR) toimet. Ohjelmassa on viisi toimintalinjaa. Niillä tuetaan erityisesti pk-yritysten kilpailukykyä, uuden tiedon ja osaamisen tuottamista ja hyödyntämistä, työllisyyttä ja työvoiman liikku-

vuotta, koulutusta, ammattitaitoa ja elinikäistä oppimista sekä sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden torjuntaa. Läpileikkaavana horisontaalisena erityistavoitteena on muun muassa vähähiilisen talouden edistäminen, johon kohdistuu 25 % EAKR:n rahoituksesta. Rakennerrahasto-ohjelma toteuttaa ja edistää Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita.

Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelma "Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027" sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet. EAKR-toimien avulla kehitetään alueiden ja yritysten elinkeino- ja työelämälähtöisiä tutkimus- ja innovointivalmiuksia, digitalisaatiota, pk-yritysten kestävästä kasvusta ja kilpailukykyä, energiatehokkuutta, ilmastonmuutokseen sopeutumista, kiertotaloutta ja paikallisen saavutettavuuden lisäämistä. Ohjelman ESR-toimet tukevat työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. JTF-toimien avulla tuetaan niitä alueita, joihin kohdistuu vakavia sosioekonomisia haasteita ilmastonneutraliin talouteen siirtymisen vuoksi.

(30.) *Valtionavustus kunnille yksityisyritysten tukemiseen* (siirtomääräraha 2 v)

2021 III lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	250 000 000

(31.) *Ravitsemisyrittäjien tukeminen* (arviomääräraha)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 II lisätalousarvio	3 000 000
2021 talousarvio	10 000 000
2020 tilinpäätös	125 294 015

(32.) *Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

2021 III lisätalousarvio	3 190 000
--------------------------	-----------

(33.) *Turveyrittäjien avustaminen* (siirtomääräraha 2 v)

2021 III lisätalousarvio	30 585 000
--------------------------	------------

40. *Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 55 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (XX/2021) mukaisesti:

- 1) alueiden kehittämistä, kestävästä kasvusta ja elinvoimaa edistäviin hankkeisiin sekä niihin sisältyviin investointeihin
- 2) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin
- 3) useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti tärkeisiin alueiden kehittämistä koskeviin kehittämiss Hankkeisiin sekä sopimusperusteiseen yhteistyöhön.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää:

- 4) valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti toimenpiteisiin turvealan murrokseen vastaamiseksi

5) valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti erityisavustuksena kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen KEINOn toimintaan

6) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden kulutusmenoihin käytettäväksi kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen KEINOn toimintaan

7) valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti Talent Hub -toiminnan tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään 14 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennakoiden maksamiseen, jos se on hankkeiden toteuttamisen kannalta perusteltua.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määrärahalla tuetaan valtioneuvoston aluekehittämissäätötoimenpianoa sekä koronakriisin jälkeistä talouden ja työllisyyden elpymistä ja jälleenrakennusta. Rahoituksen kohteena ovat alueiden kestävä kasvua ja elinkeinojen uudistamista tukevat toimenpiteet, valtion sopimuksellinen yhteistyö kaupunkien ja alueiden kanssa, kaupunkien ja alueiden väliset temaattiset verkostot, aluetalouksien vahvistaminen, rakennemuutoksien ennakointi ja hallinta, maakuntien omaehtoinen kehittäminen sekä alueiden välisen eriarvoistumisen ehkäisy.

Määrärahaa käytetään Talent Hub -toimintamallin sopimusperusteiseen yhteistyöhön. Tavoitteena on mahdollistaa organisaatorajat ylittävät palvelupolut kansainvälisille osaajille ja yrityksille osaajien houkutteluun, maahantuloon, asettautumiseen, rekrytointiin ja osaamisen hyödyntämiseen liittyen. Talent Hub -yhteistyö kiinnittää kansainvälisiin osaajiin liittyvät palvelut osaksi alueiden innovaatio- ja yrityspalveluekosysteemiä.

Määrärahalla tuetaan myös kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostoimaisen KEINO-osaamiskeskuksen toimintaa. Tavoitteena on hankintojen strategisen johtamisen ja osaamispuheen vahvistaminen kansallisesti ja alueellisesti, uudet yhteistyömallit yritysten kanssa sekä hankintojen tietopohjan, vaikuttavuuden mittaamisen ja riskienjaon mallien kehittäminen. Rahoitusta kohdennetaan lisäksi sellaisten uusien toimintojen käynnistämiseen, millä tuetaan hallitusohjelman hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteiden toteuttamista, digitalisaatiota sekä alueellisten ekosysteemipilottien toimeenpanoa.

Määrärahaa käytetään lisäksi turvetuotannon rakennemuutosta helpottaviin toimenpiteisiin.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Sopimusperusteinen yhteistyö	7 700
Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO)	9 000
Aluekehitysrahoitus (maakunnan kehittämisraha)	6 300
Äkilliset rakennemuutokset	15 000
KEINO-osaamiskeskus	4 000
Talent Hub -toimintamalli	3 000
Turvetyöryhmän esitykset	10 000
Yhteensä	55 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (HO 2019 kertaluonteinen)	-1 000
Aluekehitysrahoitus (HO 2019 kertaluonteinen)	-1 700
KEINO-osaamiskeskus (HO 2019 kertaluonteinen)	2 000

Sopimusperusteisen yhteistyön rahoitus (HO 2019 kertaluonteinen)	-1 300
Talent Hub-toimintamalli (HO 2019)	1 000
Turvetyöryhmän esitysten kansallisesti rahoitettavat toimenpiteet	10 000
Varautuminen äkillisiin rakennemuutostilanteisiin (HO 2019 kertaluonteinen)	-6 000
Yhteensä	3 000

2022 talousarvio	55 000 000
2021 talousarvio	52 000 000
2020 tilinpäätös	50 000 000

41. Valtionavustus osatyökykyisten työllistymiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osatyökykyisten työllisyyden edistämisestä annetun lain mukaisesti maksettavaan yleisavustukseen "Välittäjä Oy:lle".

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena ja se voidaan maksaa enakkona.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi osatyökykyisten työllisyyden edistämisestä.

Valtion kokonaan omistama uusi erityistehtäväyhtiö "Välittäjä Oy" aloittaa toimintansa 1.1.2022. Yhtiön tavoitteena on parantaa osatyökykyisten työllistymistä ja tukea työstä-työhön siirtymiä edelleen avoimille työmarkkinoille tarjoamalla sen palveluksessa oleville työntekijöille riittävän pitkäkestoista työtä. Uudesta erityistehtäväyhtiöstä säädetään lailla, jossa määritellään yhtiön tehtävät ja yleiset periaatteet. Uusi yhtiö pyrkii toimimaan tuloksellisesti, mutta yhtiön toiminnan tavoitteena ei ole tuottaa omistajilleen osinkoa eikä liikevoittoa.

Yhtiön liiketoiminnan tulee olla sellaista, ettei se vähäistä enempää vääristä kilpailua avoimilla markkinoilla toimivien yhteisöjen, kuten yritysten ja järjestöjen vastaavaa palvelujen tarjontaa. Yhtiön tuottamien palveluiden hinnoittelu on markkinaehtoista.

Määrärahaa kohdennetaan yhtiölle kompensoimaan osatyökykyisten alentunutta työkykyä, osaamista ja tuottavuutta.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Osatyökykyisten työttömien määrä laskee			
— Osatyökykyisten työttömien määrä (hlöä)	33 159	33 000	< 33 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Osatyökykyisten työllisyyden edistäminen	10 000
Yhteensä	10 000

2022 talousarvio	10 000 000
------------------	------------

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 34 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) mukaisten avustusten maksamiseen pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksia parantaviin ja muihin yritysten kehittämishankkeisiin sekä voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen pk-yritysten toimintaympäristöä parantaviin hankkeisiin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 saa uusia sitoumuksia tehdä enintään 6 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Momentin valtuudesta käytetään 3 000 000 euroa äkillisiin rakennemuutostilanteisiin varautumiseen ja 3 000 000 euroa hallitusohjelman mukaisesti pk-yritysten kasvun kiihdyttämisohjelman mukaisiin yritysten kehittämisyhteistyötoimiin. Kasvun kiihdyttämisohjelma kohdistuu erityisesti kasvun alkuvaiheessa olevien pk-yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksien tukemiseen.

Kasvun kiihdyttämisohjelmaan varatulla momentin valtuudella arvioidaan vaikutettavan 80 pk-yrityksen kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksien paranemiseen. Äkillisiin rakennemuutostilanteisiin varatulla momentin valtuudella arvioidaan vaikutettavan noin 100 uuden työpaikan syntymiseen.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	30 400	6 300	2 300	-	39 000
Vuoden 2022 sitoumukset	3 600	1 200	900	300	6 000
Menot yhteensä	34 000	7 500	3 200	300	45 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksatusten tarkistukset	6 822
Maksatusten tarkistukset (koronahoitus)	-65 000
Pk-yritysten kasvuohjelma (HO 2019)	800
Varautuminen äkillisen rakennemuutoksen tilanteisiin (HO 2019 kertaluonteinen)	4 000
Yritysten investointien ja kehittämisen vauhdittaminen (elvytys)	-5 000
Yhteensä	-58 378

Määräraha on osittain kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	34 000 000
2021 III lisätalousarvio	100 000
2021 talousarvio	92 378 000
2020 tilinpäätös	281 088 513

43. Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 87 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta säädetyn lain mukaisten tukien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta.

Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuella kannustetaan hiilineutraaliin tuotantoon ja energiaintensiivisten yritysten sähköistämiseen kustannuskilpailukyky huomioiden. Tuen saamisen ehtona on energiakatselmusten tekeminen. Tuen saajan tulee kattaa vähintään 30 % sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä. Tuensaajan tulee kohdistaa myönnetystä tuesta vähintään 50 % hankkeisiin, joilla edistetään hiilineutraalimpaan tuotantoon siirtymistä. Tällaisia hankkeita voivat olla päästöjä vähentävät investoinnit, prosessien sähköistäminen, energiatehokkuutta parantavat investoinnit ja uusiutuvan energian osuutta yritysten energiakulutuksessa lisäävät toimenpiteet.

Kansallinen tuki-intensiteetti on 25 %. Tukea maksetaan vuosien 2021—2025 tietojen perusteella vuosien 2022—2026 talousarvioista. Maksettavan tuen suuruus riippuu päästöoikeuden hinnasta, tuen saajan sähkönkulutuksesta sekä hiilidioksidin päästökertoimista. Arvio päästöoikeuden hinnalle vuonna 2022 maksettavalle tuelle on 27 euroa. Vuositasolla maksettavan tuen enimmäismäärä on rajattu enintään 150 000 000 euroon. Laissa energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta säädetään tuen myöntämisen perusteista ja tuen määrän laskemisesta.

Vaikuttavuus

— Teollisuuden kustannuskilpailukyky parantuu

2022 talousarvio 87 000 000

44. Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen (1193/2020) mukaisen kuljetustuen maksamiseen tukeen oikeutetuilla alueilla toimiville pk-yrityksille niiden valmistamien tuotteiden pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuvien kuljetuskustannusten alentamiseksi.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Kuljetustukea maksetaan harvaan asutuilla alueilla, eli Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS 2 -alueella, sekä Saarijärven—Viitasaaren seutukunnan alueella toimivien pienten ja keskisuurten yritysten pitkän matkan tavarankuljetuksista. Kuljetustukijärjestelmän tavoitteena on alentaa syrjäisten ja harvaan asuttujen alueiden yritystoiminnalle pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuvia lisäkustannuksia ja siten ylläpitää ja lisätä yritystoimintaa näillä alueilla.

Kuljetustukea maksetaan matkan pituuden mukaan määräytyvänä prosenttiosuutena (9—20 %) hyväksytyistä kustannuksista.

Kuljetustukea maksetaan noin 250 pienelle ja keskisuurelle yritykselle.

2022 talousarvio 6 000 000
2021 talousarvio 6 000 000
2020 tilinpäätös 6 000 000

(45.) Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (siirtomääräraha 3 v)

2021 III lisätalousarvio 20 000 000

(46.) Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiotuki (arviomääräraha)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 talousarvio	121 000 000
2020 tilinpäätös	74 635 015

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 284 366 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaisesti:

1) asiantuntija-arviointien, kokeilujen, valmennusten, työvoimakoulutuksen, työnvälityspalvelun, ammatinvalinta- ja uraohjauksen, tieto- ja neuvontapalvelujen ja yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankintaan, työllisyyspoliittisiin avustuksiin sekä työhön ja palveluihin hakeutuville ja palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin osallistuville maksettaviin kustannusten korvauksiin ja työolosuhteiden järjestelytuen maksamiseen

2) valtion virastolle tai laitokselle työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin enintään 500 henkilötyövuotta vastaavalta osalta. Tältä momentilta ja momenteilta 33.20.50 ja 33.20.52 yhdestä henkilöstä korvattavien palkkauskustannusten määrä ilman lomarahaa saa olla yhteensä enintään 3 100 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi korvataan enintään sitä vastaava lomaraha

3) lain 7 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkkatuen maksamiseen. Tältä momentilta ja momenteilta 33.20.50 ja 33.20.52 yhdestä henkilöstä korvattavien palkkauskustannusten määrä ilman lomarahaa saa olla yhteensä enintään 1 800 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi korvataan enintään sitä vastaava lomaraha

4) kunnalle myönnettävän lisätuen sekä muun kuin kohdassa 3 tarkoitetun palkkatuen maksamiseen. Tältä momentilta ja momenteilta 33.20.50 ja 33.20.52 yhdestä henkilöstä palkkatukena maksettava määrä ilman lomarahaa saa olla yhteensä enintään 1 400 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi korvataan enintään palkkatukipäätöksen mukainen prosenttiosuus lomarahasta. Edellä mainitun estämättä palkkatukea saa maksaa 50 % tuella palkattavasta aiheutuvista palkkauskustannuksista, kun kunta työllistää työttömän työnhakijan 11 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun työllistämismenon perusteella

5) starttirahan maksamiseen muille kuin työttömänä yritystoiminnan aloittaneille

6) vakuutusturvan kustannuksiin.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää:

7) työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020) annetun lain mukaisesti työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemien palkkatuki-, starttiraha- ja korvauspäätösten maksamiseen siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) annetussa laissa on säädetty kyseisten palveluiden rahoituksesta.

8) ennen työllisyyslain (275/1987) voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin.

9) rekrytointitukikokeilussa kokeiltavan rekrytointituen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kohdissa 1), 2) ja 6) mainittujen kulutusmenojen maksamiseen.

Siirtomenoista palkkatuki, starttiraha ja työllisyyspoliittinen avustus budjetoidaan maksuperusteisena, Valtiokonttorin tapaturmavakuutusmaksut ja rekrytointituki maksatuspäätösperusteisena ja muut siirtomenot suoriteperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 saa työvoimakoulutuksen hankinnasta aiheutua valtiolle menoja vuoden 2022 jälkeen enintään 65 000 000 euroa.

*Selvitysosa:***Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)**

Asiantuntija-arvioinnit	4 000 000
Kokeilut ja valmennukset (490 000 otp)	19 000 000
Työvoimakoulutuksen hankinta	
— Ammatillinen koulutus (1,3 milj. otp)	43 600 000
— Kotoutumiskoulutus (1,6 milj. otp)	52 268 000
Yhteensä	95 868 000
Starttiraha (2 400 htv)	21 000 000
Palkkatuettu työ	
— Valtionhallinto (enintään 500 htv)	12 500 000
— Kunnat ja kuntayhtymät (7 500 htv, tuki 30/40/50 %)	36 000 000
— Yksityinen sektori (30, 40 tai 50 tai 100 %, 13 800 htv)	57 400 000
Yhteensä	105 900 000
Työllisyyspoliittinen avustus	10 000 000
Yritystoiminnan kehittämisspalvelujen hankinta	13 000 000
Korvaukset	900 000
Vakuutusturva	950 000
Työnvälitys-, tieto- ja neuvontapalvelut	318 000
Ammatinvalinta- ja uraohjaus	1 780 000
Rekrytointitukikokeilu	11 650 000
Kaikki yhteensä	284 366 000

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 tavoite
— 3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus (%)	46,3	< 39	< 39
— 3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus (%)	52	< 45	< 45
— 3 kk kotoutumiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus (%)	27,5	< 26	< 26

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	55 297	9 500	500	-	65 297
Vuoden 2022 sitoumukset	-	55 000	9 500	500	65 000
Menot yhteensä	55 297	64 500	10 000	500	130 297

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Aulapalveluiden rahoitus (siirto momentille 32.01.03)	-1 255
Korkeakoulututkintoon johtava työvoimakoulutus (siirto momentille 33.20.50)	-300
Korkeakoulututkintoon johtava työvoimakoulutus (siirto momentille 33.20.52)	-850
Kotoutumiskoulutuksen hankinnat	-615
Osatyökykyisten työkykyohjelma (HO 2019 kertaluonteinen)	-200
Palkkatuen lisääminen (HO 2019)	3 000
Perhevapaalta töihin -hanke (siirto momentille 32.01.02)	-220
Pk-yritysten rekrytointitukikokeilu	4 000
TE-digihanke (siirto momentilta 32.01.03)	10 000
Työllisyys-SIB:n tuotonmaksu (siirto momentille 32.01.95)	-500
Työvoimakoulutuksen määrän nosto (HO 2019 kertaluonteinen)	-5 000
Yhteensä	8 060

2022 talousarvio	284 366 000
2021 III lisätalousarvio	-12 735 000
2021 talousarvio	276 306 000
2020 tilinpäätös	332 914 000

52. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 32 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukaisten menojen maksamiseen
- 2) takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen maksamiseen
- 3) palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Palkkaturvajärjestelmä turvaa työntekijän työsuhteesta johtuvien saatavien maksamisen työnantajan konkurssin ja muiden maksukyvyttömyystilanteiden varalta. Palkkaturvana voidaan maksaa sellaiset työsuhteesta johtuvat saatavat, jotka työnantaja olisi ollut velvollinen maksamaan työntekijälle.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Palkkaturva	31 770 000
Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja korot	80 000
Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset	150 000
Yhteensä	32 000 000

Palkkaturvamenoja vastaavat tulot 31 770 000 euroa on merkitty momentille 12.32.31.

Palkkaturvapalautusten arvioidut 1 000 000 euron korot on budjetoitu momentille 12.32.99.

Palkkaturvan tunnuslukuja

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Palkkaturvaa peritty takaisin työnantajilta (1 000 euroa)	6 900	7 000	7 000
Palkkaturvaa saaneet työntekijät (lkm)	6 861	6 500	6 500
Palkkaturvapäättökseen saaneet työnantajat (lkm)	2 223	2 200	2 200
Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika (pv)	176	180	180
Hakemuksista käsitelty alle 2 kuukaudessa (%)	17	20	20

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	32 000 000
2021 III lisätalousarvio	1 460 000
2021 talousarvio	32 000 000
2020 tilinpäätös	31 130 307

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ja muihin koheesipoliitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 394 233 000 euroa.

Määrärahaa ja myöntämisvaltuutta saa käyttää:

1) EU:n ohjelmakauden 2021—2027 toimintapoliittisia tavoitteita ”Älykkäämpi Eurooppa”, ”Vihreämpi Eurooppa”, ”Yhteenliitetyn Eurooppa” ja ”Sosiaalisempi Eurooppa” sekä oikeudenmukaista siirtymää (JTF-rahasto) toteuttavan ohjelman EU:n ja valtion rahoitusosuuden sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valtion rahoitusosuuden maksamiseen

2) Suomen vuosien 2014—2020 rakennerahasto-ohjelman EU:n ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen sekä Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen (EAY) ja Eurooppalaisen naapuruuden välineen rajayhteistyöosion (ENI CBC) valtion rahoitusosuuden maksamiseen

3) edellä mainittujen ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen tuen ja ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen sekä kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin ja hallinnollisten tarkastusten tekemiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen

- 4) enintään 250 henkilötyövuoden palkkaamiseen kausien 2014—2020 ja 2021—2027 ohjelmien toteuttamiseen
- 5) EU:n ja valtion rahoitusosuuksien maksamiseen InvestEU-ohjelmaan ja vähävaraisimmille suunnatun Eurooppalaisen avun rahaston ohjelmaan
- 6) Ohjelmakauden 2007—2013 neuvoston asetuksen 1083/2006 98—102 artiklan ja EU:n ohjelmakauden 2014—2020 neuvoston asetuksen 1303/2013 143—147 artiklan mukaisten rahoitusosuuksien maksamiseen sekä muista hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen
- 7) hankkeen toteuttamisen kannalta perusteltujen ennakoiden maksamiseen
- 8) Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen (EAY) ohjelmien 2014—2020 ja Interreg-ohjelmien 2021—2027 teknisen tuen toteuttamisesta aiheutuvien negatiivisten korkojen maksamiseen ulkomaisten hallintoviranomaisten osalta ja ohjelmiin liittyvän teknisen tuen maksamiseen kertaluonteisena eränä ohjelman hallintoviranomaisena toimivalle maakunnan liitolle ohjelmien maksatusten korvaamisen varmistamiseksi tuensaajille määrääjän puitteissa sekä Suomen kansallisen vastinrahoituksen osuuteen kertaluonteisena eränä Euroopan laajuisille Interreg-ohjelmille.

Momentin myöntämisvaltuudesta 18 135 000 ja määrärahasta 20 135 000 euroa kohdistuu ohjelmakauden 2021—2027 tekniseen tukeen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2022 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 609 388 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2021 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2022.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuudesta yhteensä 384 619 000 euroa on EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen rahoitusosuutta ja 224 769 000 euroa valtion rahoitusosuutta. Määrärahasta yhteensä 217 030 000 euroa on tarkoitus käyttää EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen rahoitusosuuden maksatuksiin ja 177 203 000 euroa valtion rahoitusosuuden maksatuksiin. Määrärahasta yhteensä 283 963 000 euroa on tarkoitus käyttää ohjelmakauden 2014—2020 maksatuksiin, josta 156 325 000 euroa EU:n rakennerahastojen rahoitusosuuden maksatuksiin ja 127 638 000 euroa valtion rahoitusosuuden maksatuksiin. Määrärahasta yhteensä 110 270 000 euroa on tarkoitus käyttää ohjelmakauden 2021—2027 maksatuksiin, josta 60 705 000 euroa EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen rahoitusosuuden maksatuksiin ja 49 565 000 euroa valtion rahoitusosuuden maksatuksiin.

Alue- ja rakennepolitiikkaa koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset tulevat valmistumaan arviolta vuoden 2021 kesällä. Asetusten perusteella annettava kansallinen lainsäädäntö valmistellaan välittömästi tämän jälkeen. Tavoitteena on, että kansallinen lainsäädäntö olisi voimassa syksyllä 2021, jonka jälkeen uuden ohjelmakauden rahoitusta voidaan myöntää.

Euroopan sosiaalirahaston ja aluekehitysrahaston toimet on koottu Suomen rakennerahasto-ohjelmaan "Kestävää kasvua ja työtä 2014—2020". Vuosina 2021—2023 käytettäväksi tarkoitettu ns. REACT-EU-elpymisrahoitus mukaan lukien ohjelman julkinen kokonaisrahoitus on noin 2,8 mrd. euroa, josta EU-rahoitusosuus on noin 51 % eli noin 1,4 mrd. euroa ja kansallinen julkinen vastinrahoitus vastaavasti lähes 1,4 mrd. euroa. Kansallisesta rahoituksesta valtion osuus on 78 % ja kuntien ja muun julkisen rahoituksen osuus noin 22 %.

Rakennerahasto-ohjelmaan kaudelle 2014—2020 varattu myöntämisvaltuus on sidottava pääsääntöisesti vuoden 2022 loppuun mennessä, jotta varmistetaan ohjelmien täysimääräinen toteutuminen.

Ohjelmakauden 2021—2027 Euroopan sosiaalirahaston, aluekehitysrahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimet on koottu Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan "Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027". Ohjel-

man julkinen kokonaisrahoitus on noin 3,2 mrd. euroa, josta EU-rahoitusosuus on 60 % eli noin 2,0 mrd. euroa ja kansallinen julkinen vastinrahoitus noin 1,2 mrd. euroa. Kansallisesta rahoituksesta valtion osuus on 75 % ja kuntien ja muun julkisen rahoituksen osuus 25 %.

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien myöntämisvaltuudesta tehdään useampivuotiselle hankkeelle sidonta pääsääntöisesti vuosittain, jotta useita hankkeita voidaan rahoittaa yhtäaikaisesti ja näin varmistaa ohjelmavarojen täysimääräinen käyttö.

Rahoituksen käytössä sovelletaan kunkin hallinnonalan rahoittamassa toiminnassa sovellettavia kansallisia ja EU:n säännöksiä ja rahoitus kohdennetaan kullakin hallinnonalalla mainittujen säännösten ja rakennerahasto-ohjelmien puitteissa asianomaisen ministeriön määrittelemällä tavalla. Maksettavien kustannusten tukielpöisyyden tulee lisäksi olla kansallisten ja Euroopan unionin säännösten mukaisesti etukäteen tarkastettu, lukuun ottamatta ennakoita ja ohjelmakauden 2021—2027 teknistä tukea.

Teknisen avun toimeenpanemisesta päätetään Euroopan yhteisöjen rakennerahastosäännöksissä ja kansallisissa rakennerahastosäännöksissä säädetyssä menettelyssä.

Euroopan komission hyväksymässä kumppanuussopimuksessa määritellään, miten Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla (Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahasto, Euroopan sosiaalirahasto, Euroopan aluekehitysrahasto ja Euroopan meri- ja kalatalousrahasto) edistetään Eurooppa 2020 -strategian älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun päämääriä ja tavoitteita.

Ohjelmakauden 2014—2020 rakennerahasto-ohjelman rahoitus kohdentuu työllisyyden edistämiseen, rakenteellisen työttömyyden vähentämiseen ja työelämän laadun parantamiseen, työvoiman saatavuuden varmistamiseen, osaamisen ja uuden tiedon hyödyntämiseen, pk-yritysten kasvumahdollisuuksien parantamiseen, uusiutuvan energian ja tehokkuuden lisäämiseen sekä sosiaalisen osallisuuden edistämiseen. Ohjelmakauden 2014—2020 Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen ja Eurooppalaisen naapurisuuden välineen rajayhteistyöosion (ENI CBC) toimenpitein tuetaan raja-alueiden ja laajempien yhteistyöalueiden integroitumista, kokemusten vaihtoa, verkostojen syntyä ja vahvistumista. Ohjelmilla pyritään vaikuttamaan muun muassa raja-alueiden kilpailukykyyn ja taloudelliseen kehitykseen. Pk-yritysalioiteohjelman tavoitteena on uuden velkarahoituksen myöntäminen pk-yrityksille uusien yritysten perustamiseen, alkuvaiheen pääomaan, yritysten yleistoimintojen tehostamiseen tarkoitettuun pääomaan sekä uusien hankkeiden toteuttamiseen tai uuden kehittämiseen olemassa olevien yritysten toimesta tai sellaisten yritysten pääsyyn markkinoille. Osana EU:n elpymisrahoituskokonaisuutta ohjelmakauden 2014—2020 rakennerahasto-ohjelmassa toteutetaan REACT-EU-välineen toimenpiteitä, joilla tuetaan koronapandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista alueilla.

Euroopan komission hyväksymässä kumppanuussopimuksessa ohjelmakaudelle 2021—2027 määritellään Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) strateginen kohdentuminen ja ohjelmatyön organisointi.

Ohjelmakauden 2021—2027 alue- ja rakennepolitiikan rahoitus kohdentuu elinkeinoelämäalähtöisen innovaatiotoiminnan edistämiseen, pk-yritysten kasvumahdollisuuksien parantamiseen, toiminnan uudistamiseen ja liiketoimintaympäristön kehittämiseen, työhakijoiden, työttömien, työvoiman ulkopuolella olevien ja työmarkkinoille heikosti kiinnittyneiden ryhmien työllistymisen edistämiseen, työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen, oppimismahdollisuuksien kehittämiseen, kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asetuksessa olevien aseman parantamiseen sekä niiden alueiden tukemiseen, joihin kohdistuu vakavia sosioekonomisia haasteita ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen vuoksi.

Ohjelmakauden 2021—2027 Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisten Interreg-ohjelmien ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä rahoitettavien Interreg-ulkorajaohjelmien toimenpitein tuetaan raja-alueiden ja laajempien yhteistyöalueiden integroitumista, kokemusten vaihtoa, innovatiivisia toimintatapoja, verkos-

tojen syntymistä ja vahvistumista. Ohjelmilla pyritään vaikuttamaan muun muassa raja-alueiden kilpailukykyyn ja taloudelliseen kehitykseen.

InvestEU-ohjelman tavoitteena on tukea Euroopan unionin politiikkatavoitteita rahoitus- ja investointitoimilla, joilla edistetään unionin kilpailukykyä, talouden kestävyyttä ja kasvua, sosiaalista sopeutumiskykyä ja osallistavuutta, pääomamarkkinoiden yhdentymistä sekä sisämarkkinoiden vahvistumista.

Suomen rakennerahasto-ohjelman jakautuminen toimintalinjoittain ohjelmakaudella 2014—2020 (pl. Eurooppalaisen alueellisen yhteistyön (EAY), Eurooppalaisen avun rahaston (FEAD), Eurooppalaisen naapuruu- den välineen rajayhteistyöosion (ENI CBC) ja pk-yritysaloiteohjelman osuudet)

	Osuus koko ohjelmakaudella (%)
TL 1. Pk-yritysten kilpailukyky (EAKR)	22,9
TL 2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR)	30,1
TL 3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus (ESR)	16,7
TL 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR)	11,8
TL 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta (ESR)	7,1
TL 6. Tekninen tuki (EAKR)	1,9
TL 7. Tekninen tuki (ESR)	1,2
TL 8. REACT-EU:n EAKR toimenpiteet	5,6
TL 9. REACT-EU:n ESR toimenpiteet	2,4
TL 10. REACT-EU:n tekninen tuki (EAKR)	0,2
TL 11. REACT-EU:n tekninen tuki (ESR)	0,1
Yhteensä	100,0

Myöntämisvaltuuden käytöstä aiheutuvat menot (milj. euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ohjelmakausi 2014—2020					
Aikaisempien vuosien sitoumukset	22,215	44,314	-	-	66,529
Vuoden 2020 sitoumukset	33,962	67,924	-	-	101,886
Vuoden 2021 sitoumukset	149,337	137,059	20,000	-	306,396
Vuoden 2022 sitoumukset	76,449	58,739	10,000	-	145,188
Yhteensä	281,963	308,036	30,000		619,999
Ohjelmakausi 2021—2027					
Vuoden 2021 sitoumukset	100,489	71,445	83,353	83,535	338,822
Vuoden 2022 sitoumukset	11,781	165,853	354,622	429,351	961,607
Yhteensä	112,270	237,298	437,975	512,886	1 300,429
Yhteensä	394,233	545,334	467,975	512,886	1 920,428

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan käyttö eri ohjelmaosioihin ja prioriteetteihin, EU:n ja valtion rahoitusosuudet (milj. euroa)

Ohjelma/osio/prioriteetti	Ohjelmakauden 2021—2027 rahoituskehys valtuutena	Myöntämisvaltuus v. 2022	Määräraha v. 2022
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tekninen tuki	49,869	5,332	6,332
Valtakunnalliset teemat	54,301	9,065	1,158
Aluerahoitus	1 110,412	180,409	24,179
Kaupunkirahoitus	109,010	14,936	1,809
Yhteensä	1 323,592	209,742	33,748
InvestEU	63,142	0,000	31,571
Yhteensä	1 386,734	209,742	65,049
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)			
Tekninen tuki	39,532	4,040	5,040
Valtakunnalliset teemat	184,030	31,314	3,851
Aluerahoitus	612,220	70,607	13,902
Aineellisen puutteen torjuminen	31,993	7,791	0,793
Yhteensä	867,775	113,752	23,586
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)			
Tekninen tuki	20,940	8,763	8,763
Aluerahoitus	595,990	259,848	12,244
Yhteensä	616,930	268,611	21,007
Interreg-ohjelmat¹⁾	51,000	16,282	1,628
Interreg-ulkorajaohjelmat¹⁾	69,975	1,000	1,000
Yhteensä	120,975	17,282	2,628
Kaikki yhteensä	2 992,414	609,388	112,270

¹⁾ Koostuu valtion rahoitusosuudesta.

Kestävää kasvua ja työtä 2014—2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman ydinindikaattorit

	Toteutuma 2014— 2020	Tavoite (2023)
Uudet yritykset	483	600
Uudet työpaikat	9 489	10 500
Uudet tki-työpaikat	765	830
Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämiin hankkeisiin osallistuvat yritykset	15 991	16 600
Vähähiilisyttä edistävien yritysten lukumäärä	1 743	1 900
Työttömät ja työelämän ulkopuolelta tulevat alle 30-vuotiaat osallistujat	36 643	42 000

	Toteutuma 2014— 2020	Tavoite (2023)
Koulutustoimenpiteissä: perusasteen suorittaneet osallistujat	33 057	32 000
Osallisuutta vahvistavissa toimenpiteissä: pitkäaikaistyöttömät	14 340	15 500

EU-tuen maksut on merkitty momentille 12.32.50 ja takaisinperinnästä aiheutuvat erät momentille 12.39.10. Maakuntien liittojen korkotuotot ja mahdolliset aikaisempina vuosina maakuntien liitoille maksettujen määrärahojen palautukset on merkitty momentille 12.32.99.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Ohjelmakauden 2014-2020 maksatusten väheneminen	-67 631
Ohjelmakauden 2021-2027 maksatukset	83 226
Yhteensä	15 595

Määräraha on osittain kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	394 233 000
2021 I lisätalousarvio	129 938 000
2021 talousarvio	378 638 000
2020 tilinpäätös	341 299 206

95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tulosperusteisten työllisyyden ja kotouttamisen vaikuttavuusinvestointihankkeiden tuoton maksamiseen.

Selvitysosa: Työ- ja elinkeinoministeriö on kilpailuttanut ja solminut yksityisen hankehallinnoijan kanssa sopimukset kahden tulosperusteisen vaikuttavuusinvestointirahaston perustamisesta. Maahanmuuttajien nopeampaan työllistymiseen tähtäävä hanke käynnistyi v. 2016 ja pitkäaikaistyöttömyyden alentamista tavoitteleva hanke v. 2018.

Vaikuttavuusinvestointihankkeissa hankehallinnoija kerää rahastoihin sijoittajilta pääomia, jotka käytetään maahanmuuttajien ja pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden palveluiden rahoittamiseen. Sijoittajat kantavat taloudellisen riskin hankkeiden tuloksellisuudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on sitoutunut maksamaan rahastoihin sijoittaneille toimijoille tulokseen perustuvaa palkkiota. Tulospalkkio määrittyy toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden perusteella. Maahanmuuttajien työllistymiseen tähtäävässä hankkeessa toimijoille maksetaan enintään 10 000 euroa työllistynyttä kohden, yhteensä arviolta 15 milj. euroa vuosina 2020—2023 ja pitkäaikaistyöttömyyden alentamiseen tähtäävässä hankkeessa enintään 23 milj. euroa vuosina 2020—2024.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Maahanmuuttajien työllisyys paranee			
Maahanmuuttajien työllisyys-hankkeeseen osallistuvien määrä (kumulatiivinen v. 2016—, hlöä)	2 217	2 217	2 217
— joista työllistyneitä	1 034	1 000	1 034

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Pitkäaikaistyöttömien työllisyys paranee			
Pitkäaikaistyöttömien työllisyshankkeeseen osallistuvien määrä (kumulatiivinen v. 2019—, hlöä)	515	2 000	3 500
— joista työllistyneitä	155	650	1 150
Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)			
STB-hankkeiden tuotonmaksun nousu			1 300
Yhteensä			1 300
2022 talousarvio			5 800 000
2021 talousarvio			4 500 000
2020 tilinpäätös			—

40. Yritysten erityisrahoitus

Selvitysosa: Kansainvälisesti kilpailukykyisen toimintaympäristön rakentamista tuetaan pääomamarkkinoita kehittämällä, kasvuhakuisten yritysten rahoituksen saatavuutta parantamalla, uusien investointien ja osaamisen houkuttelulla sekä toimintakykyisen vienninrahoitusjärjestelmän ylläpitämisellä.

Tehokkaasti toimiva yritysrahoitusmarkkina on edellytys sille, että Suomeen saadaan lisää aloittavia yrityksiä sekä kasvavia ja kansainvälistyviä yrityksiä ja että vientiyrityksillä on rahoituksen puolesta tasaveroiset kilpailuedellytykset. Ministeriö edistää kasvurahoitusta, yritysten rahoitusaseman ja oman pääoman vahvistamista sekä InvestEU- ja muun EU-rahoituksen hyödyntämistä. Julkisella yritysrahoituksella on tärkeä tehtävä rahoitusmarkkinoiden toiminnassa olevien puutteiden korjaamisessa. Tavoitteena on täydentää yksityistä rahoitusta sekä katalysoida yksityistä rahoitusta eri toimenpitein sekä turvata julkisen vienninrahoitusjärjestelmän toimintaedellytykset. Julkista yritysrahoitusta ja valtion riskinjakoa tarvitaan erityisesti aloittavissa yrityksissä, innovatiivisissa kasvuyrityksissä sekä viennin rahoituksessa. Viennin rahoituksessa tavoitteena on varmistaa suomalaisille yrityksille tasavertaiset toimintaedellytykset suhteessa keskeisiin kilpailijamaihin.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti tulosalueelle seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Suomi on kansainvälisesti kilpailukykyinen toimintaympäristö elinkeinotoiminnalle			
— Alkaviin yrityksiin tehtyjen yksityisten riskisijoitusten määrä (milj. euroa)	950	600	650

42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) perusteella Enontekiön alueelle sähköverkon korvausinvestointiin myönnetyn avustuksen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määrärahaa käytetään Enontekiön kunnan alueella tehtäviin sähköverkon korvausinvestointeihin v. 2021 myönnetystä 7 000 000 euron avustuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	2026—	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Ennen vuotta 2022 tehdyt sitoumukset	700	700	700	700	3 500	6 300
Menot yhteensä	700	700	700	700	3 500	6 300
2022 talousarvio						700 000
2021 talousarvio						700 000
2020 tilinpäätös						—
<i>(43.) Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)</i>						
2021 III lisätalousarvio						200 000 000
2021 II lisätalousarvio						40 000 000
2021 I lisätalousarvio						—
2020 tilinpäätös						680 000 000

(44.) Tapahtumatakuu (arviomääräraha)

2021 II lisätalousarvio						80 000 000
-------------------------	--	--	--	--	--	------------

47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 196 979 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain (445/1998) 8 §:n 1 momentin 1—3 kohtien nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti:

- 1) Finnvera Oyj:n luotto- ja takaustoiminnasta syntyneiden tappioiden osittaiseen korvaamiseen
- 2) Finnvera Oyj:lle maksettavaan korkotukeen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Valtio korvaa antamansa sitoumuksen perusteella Finnvera Oyj:lle 80 % luotto- ja takaustappioiden kokonaismäärästä. Luottotappiokorvaukset mahdollistavat sen, että Finnvera Oyj voi myöntää lainoja ja takauksia silloinkin, kun yrityksen vakuudet ovat riittämättömät.

Finnvera Oyj:n arvioidaan tekevän 7 500 rahoituspäätöstä v. 2022. Rahoitusta saavien kasvavien yritysten osuus arvioidaan olevan 2 500. Finnvera Oyj:llä on noin 26 500 asiakasta, joista alle kymmenen henkilöä työllistävien yritysten osuus on noin 90 %.

Momentilta maksetaan Finnvera Oyj:lle arviolta 20 000 euroa korkotukea ennen vuotta 2014 myönnettyjen korkotukilainojen voimassa olevaan vastuukantaan perustuen. Finnvera Oyj lopetti korkotuellisen rahoituksen myöntämisen v. 2014.

Vaikuttavuus

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Luotto- ja takaustappiositoumusten piirissä olevien hankkeiden kokonaismäärä (mrd. euroa)	2,9	2,0	2,2
— josta Finnveran myöntämä rahoitus (mrd. euroa ja %)	1,4 (50 %)	1,0 (50 %)	1,1 (50 %)
— josta pankkien ja muun rahoituksen osuus (mrd. euroa ja %)	1,4 (50 %)	1,0 (50 %)	1,1 (50 %)
Aloittavien yritysten määrä (kpl)	2 697	2 700	3 000
Myötävaikutetut uudet työpaikat (kpl)	8 717	9 000	9 700

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Korkotukien vastuukannan pieneneminen			-50
Kotimaan rahoitusvaltuuden ja tappiokorvausprosentin nosto (korona)			5 999
Muutokset tappiokorvauksissa ja vastuukannassa			1 102
Yhteensä			7 051

Määräraha on osittain kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	196 979 000
2021 talousarvio	189 928 000
2020 tilinpäätös	21 939 882

48. Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 90 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) sekä julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) mukaisen korkotuen maksamiseen
- 2) Valtiokonttorille korontasauspimuksista ja -päätöksistä aiheutuvien korko- ja valuutariskien suojaukseen tarvittavien toimenpiteiden ja kustannusten maksamiseen
- 3) Suomen Vientiluotto Oy:lle maksettavan hallinnointipalkkion ja alijäämäkorvauksen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määräraha mahdollistaa kansainvälisesti kilpailukykyisen julkisesti tuetun vienninrahoitusjärjestelmän olemassaolon, myötävaikuttaa vientiin perustuvaan suotuisaan työllisyys- ja talouskehitykseen sekä edesauttaa vienninrahoitukseen liittyvien korkoriskien hallintaa.

Korontasauksessa Suomen Vientiluotto Oy solmii korontasauspimuksia luotto- tai rahoituslaitoksen kanssa tai tekee korontasauspäätöksiä. Korontasauksessa luotto- tai rahoituslaitos tai Suomen Vientiluotto Oy maksaa valtiolle korontasausluoton mukaista kiinteää korkoa ja valtio maksaa Suomen Vientiluotto Oy:lle tai luotto- tai rahoituslaitokselle kyseisen valuutan yleisesti käytettävää luoton korkojaksoa vastaavaa, yleensä kuuden kuukauden, viitekorkoa lisättyä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa (1547/2011) säädettävällä lisällä.

Julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen myöntämisen tavoitteena on edistää Suomen taloudellista kehitystä turvaamalla suomalaisille vientiä harjoittaville yhtiöille kansainvälisesti kilpailukykyinen viennin ja alustoimitusten rahoitus.

tusjärjestelmä, lisätä Suomen pääomatavaravientiä ja alustoimituksia sekä edistää viejien, kotimaisten telakoiden ja alihankkijoiden työllisyyttä.

Julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) nojalla Suomen Vientiluotto Oy voi tehdä korontasausluottoja koskevia korontasaus sopimuksia tai näitä vastaavia korontasaus päätöksiä enintään 33 mrd. euron pääoma-arvosta sekä myöntää OECD-ehtoisia kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia luottoja enintään 33 mrd. euron pääoma-arvosta.

Toimintaa kuvaavia tunnuslukuja

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Uudet korontasaus sitoumukset ¹⁾ (milj. euroa)	305	800	1 000
Korontasaus sitoumukset vuoden lopussa ²⁾ (milj. euroa)	10 512	11 300	12 300

¹⁾ Sisältää Vientiluoton solmimat kiinteäkorkoiset luottosopimukset sekä pankkien solmimat korontasausluotot.

²⁾ Sisältää Vientiluoton korontasaus sopimukset ja -päätökset sekä luotto- ja korontasausvaraukset.

Korontasaus sitoumuksista valtiolle aiheutuvat menot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Vientiluottojen korkotuki	8 800	18 000	25 500	31 800	84 100
Suojausmenot	81 900	75 600	61 400	42 800	261 700
Menot yhteensä	90 700	93 600	86 900	74 600	345 800

Korontasaus toiminnasta valtiolle kertyvät korkohyvitykset tuloutuvat momentille 12.32.99. Korontasaus toiminnan arvioidaan olevan 3,4 milj. euroa ylijäämäinen v. 2022 (v. 2020: 18,6 milj. euroa, v. 2021: 19,5 milj. euroa).

Korontasaus sitoumuksista valtiolle kertyvät tulot (1 000 euroa)

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä vuodesta 2022 lähtien
Korkohyvitykset	94 100	86 900	90 200	75 300	346 500
Suojaustulot	-	-	700	1 500	2 200
Tulot yhteensä	94 100	86 900	90 900	76 800	348 700

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Muutokset vientiluottojen volyymissä ja korkotasossa	7 500
Yhteensä	7 500

2022 talousarvio	90 700 000
2021 talousarvio	83 200 000
2020 tilinpäätös	47 603 087

60. Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtiontakuurahastosta annetun lain (444/1998) 4 §:n mukaisten valtion vastuiden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määrärahaa voidaan käyttää valtion vastuiden maksamiseen Valtiontakuurahastolle, mikäli erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj:n taseessa olevan vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahaston tai Valtiontakuurahaston varat eivät riitä kattamaan Finnvera Oyj:n tappiollista erillistulosta.

2022 talousarvio	20 000
2021 III lisätalousarvio	650 000 000
2021 talousarvio	20 000
2020 tilinpäätös	—

82. Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 8 b §:ssä tarkoitettujen luottomuotoiseen vienninrahoitukseen liittyvää varainhankintaa turvaavien lainojen maksamiseen.

Valtuus

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 8 b §:ssä tarkoitettuja vienninrahoitukseen liittyviä lainoja Finnvera Oyj:lle enintään 1 000 000 000 euroa.

Selvitysosa: Suomen Vientiluotto Oy voi myöntää julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) nojalla Finnvera Oyj:n varainhankintaan perustuvia vienti- ja alusluottoja. Jos rahoitusmarkkinoiden toiminta on sellaisessa tilanteessa, että Finnvera Oyj ei kykene hankkimaan markkinoilta varoja kohtuullisilla ehdoilla, valtio voi myöntää sille enintään 12 kuukauden vakuudettoman lainan, josta peritään käypää korkoa.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	10 000
2021 talousarvio	10 000
2020 tilinpäätös	—

(87.) Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2021 III lisätalousarvio	-300 000 000
2021 talousarvio	300 000 000
2020 tilinpäätös	150 000 000

(88.) Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

2020 tilinpäätös	400 000 000
------------------	-------------

89. Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 19 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Business Finland Venture Capital Oy:n osakkeiden merkintähinnan ja muun pääoman maksamiseen. Yhtiö voi valtiotukea koskevien säännösten ja määräysten puitteissa ottaa rahastosijoituksiinsa suurempaa riskiä tai tyytyä pienempään tuottoon kuin yksityiset sijoittajat.

Selvitysosa: Business Finland Venture Capital Oy tekee sijoituksia pääomarahastoihin, joiden sijoitustoiminnan painopiste on alkavissa suomalaisissa kasvuhakuisissa ja kansainvälistyvissä yrityksissä. Sijoituksia voidaan tehdä pääomarahastoihin, jotka sijoittavat suoraan tai soveltuvan rahastorakenteen kautta alkaviin yrityksiin.

Sijoitustoiminnan tavoitteena on monipuolinen alkavien yritysten pääomasijoitusmarkkina sekä entistä suurempi yksityisten sijoitusten osuus alkavien yritysten kokonaisrahoituksesta. Rahastoihin tavoitellaan yksityistä pääomaa vähintään 50 %, joka voidaan toteuttaa myös rahaston sijoituskohteen tasolla.

Tunnuslukuja

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Uudet rahastosijoitukset (kpl)	1	2—3	2—3
Yksityisen rahoituksen osuus (%)	50	50	50

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Vähentyneestä pääoman tarpeesta aiheutuneen siirron poistuminen (siirto momentilta 32.20.83)	300
Yhteensä	300

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2022 talousarvio	19 400 000
2021 talousarvio	19 100 000
2020 tilinpäätös	14 900 000

95. Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 454 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tuotonvaihtosopimusten perusteella syntyneisiin kuluihin.

Selvitysosa: Suomen Vientiluotto Oy rahoitti vuosina 2009—2012 luotto- tai rahoituslaitoksen suomalaisen pääomatavaravientiin järjestämiä OECD-ehtoisia kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia luottoja. Jälleenrahoitus toteutettiin Suomen valtion Suomen Vientiluotto Oy:lle myöntämällä lainoilla. Kiinteäkorkoisiin luottoihin Valtiokonttori teki korko- ja valuuttasuojauksia.

Suomen Vientiluotto Oy maksoi takaisin Suomen valtiolle jälleenrahoitustoimintaa varten myönnettyt lainat v. 2018 lukuun ottamatta yhtä lainaa.

Lainojen takaisinmaksun yhteydessä Suomen Vientiluotto Oy ja valtio allekirjoittivat hankekohtaiset tuotonvaihtotai tuotontasaus sopimukset. Kiinteäkorkoisia luottoja koskevista tuotonvaihtosopimuksista valtiolle voi syntyä kuluja, jos tuotonvaihtosopimuksen mukainen Suomen Vientiluotto Oy:n maksama kiinteä korko on alhaisempi kuin valtion maksama vaihtuva korko. Tämän lisäksi valtiolle aiheutuu kustannuksia suojaustoimenpiteistä. Tuotontasaus sopimuksista valtiolle ei synny kustannuksia.

Tuotonvaihtosopimuksista ja suojaustoimenpiteistä kertyvät korko- ja suojaustulot tuloutuvat momentille 13.01.05. Toiminnan arvioidaan olevan 4,1 milj. euroa ylijäämäinen v. 2022 (v. 2021: 5,5 milj. euroa).

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Korkotason muutokset	-3 920
Muutokset suojauskuluissa	345
Yhteensä	-3 575
2022 talousarvio	2 454 000
2021 talousarvio	6 029 000
2020 tilinpäätös	7 777 314

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

Selvitysosa: Kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea ja tehostaa maahanmuuttajien kotoutumista, työllistymistä ja osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa. Myönteistä ja aktiivista kotoutumista edistetään maahanmuuttajan kielitaidon ja ammatillisten valmiuksien vahvistamisella, työllistymisen nopeuttamisella ja yhteiskunnan tuntemuksen ja osallisuuden lisäämisellä. Kotoutumisen ja työllistymisen nopeuttamiseksi maahanmuuttajien osaamisen tunnistamista ja ohjausta vahvistetaan. Erityistä huomiota kiinnitetään maahanmuuttajanaisten mahdollisuuteen osallistua kotoutumis- ja kielikoulutukseen. Kotouttamista tehostetaan myös kotoutumispalveluiden laatua, velvoittavuutta ja vaikuttavuutta parantamalla. Kuntien roolia kotoutumisen edistämässä vahvistetaan esimerkiksi rakentamalla yhden luokun moniammatillisia osaamiskeskuksia sekä maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluita. Myös kolmannen sektorin roolia kotoutumisen edistämässä vahvistetaan muun muassa valtionavustuksilla. Kaksisuuntaista kotoutumista edistetään vahvistamalla hyviä väestösuhteita sekä työelämän ja muun yhteiskunnan vastaanottavuutta.

Varmistetaan kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden nopea siirtyminen kuntiin ja kotoutumista edistävien palveluiden piiriin. Kiintiöpakolaisten määrä on 850 henkilöä vuonna 2022.

Kotoutumiskoulutukseen arvioidaan käytettävän 52 268 000 euroa momentin 32.30.51 määrärahoja vuonna 2022.

Kansainvälisten osaajien liikkuvuudella on kasvava elinkeinopoliittinen merkitys Suomen osaamispääoman ja kilpailukyvn vahvistamiseen sekä uusien työpaikkojen ja innovaatioiden syntyyn. Osaajien työperusteista maahanmuuttoa edistetään nopeuttamalla oleskelulupamenettelyjä, kehittämällä kansainvälisen rekrytoinnin malli, vahvistamalla Suomen houkuttelevuutta osaajien kohdemaana sekä tukemalla kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä asettautumista ja kotoutumista. Lisäksi lisätään työelämän vastaanottavuutta ja monimuotoisuutta. Huomiota kiinnitetään myös kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden Suomeen integroitumiseen ja työllistymisen edistämiseen.

Business Finlandin Talent-toiminnalla tuetaan mm. kansainvälisten osaajien sijoittumista Suomeen. Talent-toimintaan arvioidaan käytettävän 2,5 milj. euroa momentin 32.01.05 määrärahoja. Talent Explorer -avustuksia arvioidaan myönnettävän 4 milj. euroa momentilta 32.20.40. Avustuksella tuetaan yrityksiä ensimmäisten kansainvälisten osaajien palkkaamiseen. Talent Hub -toimintamallin kehittämiseen arvioidaan käytettävän 3 milj. euroa momentin 32.30.40 määrärahoja. Mallin tavoitteena on mahdollistaa organisaatorajat ylittävät palvelupolut kansainvälisille osaajille ja yrityksille osaajien houkutteluun, maahantuloon, asettautumiseen, rekrytointiin ja osaamisen hyödyntämiseen liittyen. Kansainvälisen rekrytoinnin mallin kehittämiseen arvioidaan käytettävän 1,81 milj. euroa momentin 32.01.03 määrärahoja.

Oleskeluluvan saaneet kotoutumisen piirissä olevat pakolaiset

	2020 toteutuma	2021 arvio	2022 arvio
Oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat	2 066	2 200	1 560
— joista oleskeluluvan saaneita yksintulleita alaikäisiä	147	100	100
Perheenyhdistämiset	633	1 200	1 200
Kiintiöpakolaiset	671	1 050	850
Pakolaisia yhteensä	3 370	4 450	3 610
Pakolaisia laskennallisten kuntakorvausten piirissä	14 605	13 319	12 699
Perheryhmäkoti- ja tukiasumispaikat yhteensä	180	250	250

03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 491 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kotoutumisen, työllisyyden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen sekä EU:n rahoittamien kotoutumista edistävien hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen

2) kansainvälisen osaamisen ja työperusteisen maahanmuuton edistämiseen

3) Kotouttamisen osaamiskeskuksen menoihin, kuten kotoutumisen, kotouttamisen ja etnisten suhteiden seurantaan, toimintamallien kehittämiseen ja hyvien käytäntöjen levittämiseen, kotouttamista koskevaan viestintään sekä muihin kotouttamispolitiikan toimeenpanoa ja vaikuttavuutta edistäviin menoihin

4) valtionavustuslain (688/2001) mukaiseen kunnille, järjestöille ja muille toimijoille myönnettäviin avustuksiin kotoutumisen ja työllisyyden edistämiseen, rasmin ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseen sekä eri väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen edistämiseen sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtäävään etsivään työhön ja neuvontatyöhön

5) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 22 §:n mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun ja muihin yksilöllisesti sovittuihin kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin osallistuvien tapaturmakorvausten ja ryhmävastuuvakuutuksen maksamiseen sekä Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen

6) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin

7) ennakoiden maksamiseen, jos se on myönnettävän rahoituksen tai avustuksen käytön kannalta perusteltua.

Määrärahaa saa käyttää myös siirtomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Maahanmuuttajien työllistymistä ja mukaanpääsyä suomalaiseen yhteiskuntaan tuetaan maahanmuuttajien kielitaitoa ja ammatillisia valmiuksia vahvistamalla sekä yhteiskunnan tuntemusta ja osallisuutta edistämällä. Kuntien ja kolmannen sektorin roolia kotoutumisen edistämässä, maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä kuntien moniammatillista osaamiskeskustoimintaa vahvistetaan.

Hallitusohjelman mukaisesti panostetaan työperusteisen maahanmuuton avulla osaavan työvoiman saatavuuteen oikea-aikaisesti vastaten työmarkkinoiden tarpeisiin. Keskeisinä toimina ovat osaavan työvoiman houkuttelu, oleskelulupien käsittelyaikojen nopeuttaminen ja työn perusteella muuttaneiden asettautumisen ja kotoutumisen tukeminen.

Kansainvälisen rekrytoinnin mallilla sekä työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tiekartan toimeenpanolla ja maakuvaviestintää kehittämällä tavoitellaan kansainvälisen rekrytointien sujuvuuden lisäämistä ja rekrytointiosaamisen vahvistamista.

Ulkomaalaisten tutkijoiden, Suomessa opiskelevien ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden sekä heidän perheidensä maahan jäämistä helpotetaan sujuvoittamalla oleskelulupaprosesseja ja muita viranomaispalveluita, luomalla kansainvälisen rekrytoinnin yrityspalveluja, vahvistamalla työelämän vastaanottavuutta sekä lisäämällä Suomessa jo olevien kansainvälisten osaajien ja yritysten kohtaamista. Lisäksi parannetaan ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön uhrien tavoittamista ja tunnistamista.

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimiva Kotoutumisen osaamiskeskus tukee maahanmuuttajien kotoutumista edistävää valtion, kuntien ja järjestöjen asiantuntijatyötä kotoutumisen vaikuttavuuden parantamiseksi. Osaamiskeskuksen toiminnassa keskeisiä tehtäväalueita ovat kotouttamisen tietoperustan vahvistaminen, tuloksellisuuden arvioinnin ja seurannan kehittäminen sekä paikallistason toimijoiden ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen toimintatapoja ja -malleja arvioimalla, hyviä käytäntöjä juurruttamalla ja työprosesseja selkeyttämällä. Lisäksi osaamiskeskus tukee eri toimijoiden välistä monialaista yhteistyötä muun muassa kumppanuusohjelman toimeenpanolla.

Maahanmuuttajien kotoutumisen alkuvaiheen palveluprosessia, palvelutarpeen arviointia, osaamisen tunnistamista, ohjausta, monikielistä yhteiskuntaorientaatiota, kieli- ja kotoutumiskoulutusta, kielitaidon testausta ja muita maahanmuuttajille suunnattuja palveluita sekä palvelujen yhdistämistä kehitetään maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi. Kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuutta parannetaan kehittämällä koulutuksen laatua ja sisältöä, kuten työelämälähtöisyyttä.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen	1 221 000
Kotouttamisen osaamiskeskus	500 000
Valtionavustukset	
— Kuntien moniammatillinen osaamiskeskustoiminta	3 000 000
— Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut	3 000 000
— Avustukset järjestöille ja muille toimijoille	770 000
Yhteensä	8 491 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Työelämän monimuotoisuusohjelma	-400
Yhteensä	-400

2022 talousarvio	8 491 000
2021 III lisätalousarvio	-1 000 000
2021 talousarvio	8 891 000
2020 tilinpäätös	11 031 000

30. Valtion korvaukset kotouttamisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 150 713 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) ja valtioneuvoston asetusten (1393/2011 ja 115/2012) mukaisesti:

1) kunnille maksettaviin laskennallisiin korvauksiin, jotka aiheutuvat lain 2 §:n 2 tai 3 momentissa määriteltyjen henkilöiden kuntaan osoittamisesta, ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan sekä alkukaritoituksen järjestämisestä

2) toimeentulotuesta, tulkkauksen järjestämisestä, erityiskustannusten korvaamisesta ja paluumuuton tukemisesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin sekä pakolaisten kuntaan muuttamisen odotusajalta kertyvien vuokrien maksamiseen

3) alaikäisten oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden sijoittamisesta perheryhmäkotiin, muuhun asuinyksikköön sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen 25 ikävuoteen saakka ja kärkeäjoikeuden heille osoittaman edustajan palkkioiden maksamiseen

4) edellä mainittujen perheryhmäkotien tai muiden asuinyksikköiden kustannusten ennakoiden maksamiseen, jos se on toiminnan järjestämisen kannalta perusteltua

5) kuntaan sijoitettujen tai kunnassa asuvien ihmiskaupan uhrien kunnille sosiaali- ja terveys- sekä muiden palvelujen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista maksettaviin korvauksiin

6) entisen Neuvostoliiton alueelta paluumuuttajina tulleiden henkilöiden, joille on myönnetty oleskelulupa ulkomaa-laislain (301/2004) 48 §:n tai 49 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnille sekä Suomen sodissa vapaaehtoisina palvelleiden hoidosta ja huollosta aiheutuviin kustannuksiin

7) edellä mainittujen henkilöiden perustoimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten ennakoiden maksamiseen Kansaneläkelaitokselle.

Määrärahaa saa käyttää myös Kansaneläkelaitokselle kotoutumislain 51 §:n 2 momentin perusteella korvattaviin entisen Neuvostoliiton alueelta tulleista paluumuuttajista aiheutuviin perustoimeentulotuen kustannuksiin. Kustannus on arviolta 130 000 euroa vuonna 2022.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Kotoutumislain 2 §:n 2 tai 3 momentissa määritellyistä henkilöistä maksettavien korvausten piirissä olevien määrä arvioidaan kolmen edellisen vuoden aikana maahan saapuneiden oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden ja perheenyhdistämisen kautta maahan tulleiden lukumäärän sekä talousarviovuodelle esitetyn arvion perusteella. Kiintiöpakolaisten osalta maksettavien korvausten piirissä olevien lukumäärä arvioidaan neljän edellisen vuoden aikana maahan saapuneiden lukumäärän sekä talousarviovuodelle esitetyn arvion perusteella. Arvio vuoden 2022 pakolaiskiintiöksi on 850 henkilöä.

Kotoutumislain 45 §:n mukaisesti kuntaan osoittamisesta, ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä maksettavaa laskennallista korvausta maksetaan kunnalle kolmelta vuodelta alkaen siitä, kun ensimmäinen kotikuntamerkintä on tehty. Kiintiöpakolaisten osalta korvausta maksetaan neljältä vuodelta.

Korvausta voidaan maksaa jatkuvan oleskeluluvan saavien ja kunnan asukkaaksi siirtyvien ihmiskaupan uhrien osalta pakolaisia vastaavalla tavalla. Kunnilla on mahdollisuus hakea ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselta korvausta kunnassa asuvien ihmiskaupan uhrien osalta uhrin asemasta johtuvien palvelujen järjestämisestä.

Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntiin ohjautumista edistetään tehostamalla kuntakorvausjärjestelmän toimivuutta sekä tiivistämällä valtionhallinnon eri toimijoiden ja kuntien välistä yhteistyötä.

Kotoutumislain mukaisen maahanmuuttajalle tehtävän alkukartoituksen tekee kunta tai TE-toimisto.

Kansaneläkelaitokselle korvataan perustoimeentulotuen maksamisesta aiheutuneet kustannukset.

Vaikutavuus

	2020 toteutuma	2021 tavoite	2022 tavoite
Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat, vähintään (lkm)	2 645	2 550	1 700

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Paluumuuttajien kustannukset	2 500 000
— Toimeentulotuki 6 kk	200 000
— Toimeentulotuki 5 v	300 000
— Erityiskustannukset	1 400 000
— Heimoveteraanit	600 000
Laskennalliset korvaukset pakolaisista (12 699 henkilöä; 0—6 v. 6 845 €, muut 2 300 €)	40 749 000
Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset	106 064 000
— Toimeentulotuki (2 063 euroa/vuosi/hlö)	25 857 000
— Erityiskustannukset (2 140 euroa/vuosi/hlö)	28 891 000
— Tulkkipalvelut (1 132 euroa/vuosi/hlö)	16 198 000
— Korvaukset alaikäisten huollosta (12 000 euroa/vuosi/hlö)	35 118 000
Alkukartoituksen kustannukset (2 000 henkilöä; laskennallinen korvaus 700 euroa/hlö)	1 400 000
Yhteensä	150 713 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrän lasku	-22 647
Pakolaiskiintiön nosto 1 050 henkilöön v. 2021	2 200
Yhteensä	-20 447

2022 talousarvio	150 713 000
2021 talousarvio	171 160 000
2020 tilinpäätös	159 668 127

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 3 044 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot perustuvat suoritteisiin ja tuotteiden valvonnasta aiheutuneiden kustannusten korvauksiin, joista säädetään työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018), lakiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005), kemikaalilakiin (599/2013), biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 528/2012, lakiin kasvinsuojeluaineista (1563/2011), kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1107/2009, torjunta-aineiden enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 396/2005, pesuaineista annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 648/2004, valtioneuvoston asetuksessa (837/2005) mainittujen poikkeushakemusten käsittelyyn, kaivoslakiin (621/2011), mittauslaitelakiin (707/2011), lakiin jalometallituotteista (1029/2000), painelaitelakiin (1144/2016), sähköturvallisuuslakiin (1135/2016), hissiturvallisuuslakiin (1134/2016), lakiin vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994), konttilakiin (762/1998), ympäristönsuojelulakiin (527/2014), lakiin pelastustoimen laitteista (10/2007), kuluttajaturvallisuuslakiin (920/2011), lakiin tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista (1005/2008), lakiin vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (387/2013), lakiin kosmeettisista valmisteista (492/2013), maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) sekä jätelakiin (646/2011).

2022 talousarvio	3 044 000
2021 talousarvio	2 650 000
2020 tilinpäätös	3 229 854

31. Palkkaturvamaksujen palautukset

Momentille arvioidaan kertyvän 31 770 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot ovat palkkaturvalain (866/1998) 31 §:n ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 29 §:n mukaisia työllisyysrahaston suorituksia sekä työnantajilta ja niiden konkurssipesiltä kyseisen vuoden aikana takaisin perittyjen saatavien pääomia. Palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain mukaiset menot 32 000 000 euroa on budjetoitu momentille 32.30.52.

2022 talousarvio	31 770 000
2021 talousarvio	31 770 000
2020 tilinpäätös	29 696 612

50. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muista koheesipolitiikan rahastoista saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 220 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Tulokertymä sisältää Euroopan komission maksamat Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) maksut EU:n ohjelmakauden 2014—2020 Kestävä kasvua ja työtä 2014—2020 Suo-

men rakennerahasto-ohjelmaan sekä ohjelmakauden 2021—2027 Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmaan maksettavat EAKR:n, ESR:n sekä Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) maksut.

Tulokertymä sisältää lisäksi Euroopan komission maksamat (EAKR) maksut EU:n ohjelmakauden 2014—2020 Suomen takausohjelmaan kasvuyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi sekä vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) maksut Vähävaraisten avun toimenpideohjelmaan 2014—2020.

Tulot koostuvat Euroopan komission EU-ohjelmiin maksamista alku-, väli- ja loppumaksuista.

Tulojen arvioitu kertymä (euroa)

2014—2020	
EAKR	130 000 000
ESR	80 000 000
FEAD	1 000 000
2021—2027	
EAKR	4 000 000
ESR	3 000 000
JTF	2 000 000
Yhteensä	220 000 000
2022 talousarvio	220 000 000
2021 talousarvio	200 000 000
2020 tilinpäätös	209 556 431

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 420 400 000 euroa.

Selvitysosa:

Tulojen arvioitu kertymä (euroa)

Business Finland -viraston tulot	2 300 000
Royalty-tulot	6 500 000
Palkkaturvapalautusten korot	1 000 000
Korontasaustoiminnan korkohyvitykset ja suojaustulot	94 100 000
Päästöoikeuksien huutokauppatulot	316 000 000
Muut tulot	500 000
Yhteensä	420 400 000

Momentille kertyy tuloja Business Finland -viraston osallistumisesta eurooppalaisiin yhteistyöhankkeisiin sekä rahoituksen takaisinperinnöistä ja vahingonkorvauksista. Vastaavat menot on merkitty momentille 32.20.40.

Royalty-maksuista saatavat tulot perustuvat lakiin valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa toisen omaksi valtion omistamia kivennäislöydöksiä sekä niiden hyväksikäyttöä varten tarvittavia maa-alueita (174/1940).

Palkkaturvapalautusten korot ovat palkkaturvalain (866/1998) 17 §:n ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) 15 §:n mukaan palkkaturvana maksetuille määrille kertyviä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisia korkoja, jotka työnantaja tai tämän konkurssipesä on velvollinen maksamaan.

Korontasaustoiminnan korkohyvitykset liittyvät Suomen Vientiluotto Oy:n OECD-ehtoisten vienti- ja alusluottojen korontasaustoimintaan (1543/2011, 1137/1996).

Päästöoikeuksien huutokauppatulot perustuvat päästökauppalakiin (311/2011) sekä komission huutokauppa-asetukseen (EU) N:o 1031/2010.

2022 talousarvio	420 400 000
2021 talousarvio	311 900 000
2020 tilinpäätös	350 193 937